

Дневникъ

(стенографски)

ХV-то обикновено Народно събрание. Първа редовна сесия.

LVI засъдание, петъкъ, 27 януари 1912 г.

(Открито отъ прѣседателя г. д-ръ С. Даневъ, въ 3 ч. следъ пладне)

Прѣседателъ: (Звъни) Засъданието се отваря.
Моля секретаря г. Александъръ Кипровъ да прочете списъка на г. г. народните прѣставители.

Секретаръ А. Кипровъ: (Прочита списъка. Отсътствува г. г. народните прѣставители: Желѣзъ Абаджиевъ, Никола Алтимирски, Янко х. Атанасовъ, Петъръ Бабаджановъ, Иванъ Балтаджиевъ, Димитъръ Бръчковъ, Велю Велчевъ, д-ръ Георги Гаговъ, Георги Губидълниковъ, Богданъ Дацевъ, Мурадъ-бей Джеведедовъ, Георги Джевизовъ, Василь Димчевъ, Христо х. Димитровъ, Иванъ Еневъ, д-ръ Димо Железовъ, Георги Згуревъ, Стефанъ Иконосовъ, Георги Илиевъ, Григоръ х. Константиновъ, Петко Кочановъ, Кръсто Попкърстевъ, Герго Лаковъ, Георги Маджаровъ, Митю Милковъ, Никола Начевъ, Василь п. Николовъ, Раденко Николовъ, Павелъ Парапановъ, Иванъ Пецовъ, Венедиктъ Поповъ, Стефанъ Поповъ, Иванъ Русевъ, Юрданъ Русевъ, Иванъ Соколовъ, д-ръ Константина Списревски, Ганчо Торомановъ, д-ръ Цоню Тотевъ, Апостолъ Урумовъ, Христо Хаджиевъ, Борисъ Христовъ и Христо Цаневъ)

Прѣседателъ: Отъ 212 народни прѣставители отсътствуватъ 42 души. Слѣдователно, има законния брой, за да се счита Събранието редовно конституирано и да може да се пристъпи къмъ работа.

Прѣди да пристъпимъ къмъ дневния редъ, съобщавамъ на г. г. народните прѣставители, че нѣкои народни прѣставители сѫ искали отпускъ. За да имъ се разрѣши такъвъ, трѣбва да се вземе съгласието на Народното събрание. Тъй щото, моля народните прѣставители, които сѫ съгласни да се разрѣшатъ такива отпуски на нѣкои г. г. народни прѣставители, да си вдигнатъ рѣката, а именно:

Търновскиятъ народенъ прѣставител г. Кръстю Попкърстевъ иска 4 дена отпускъ. Моля, които сѫ съгласни да му се даде исканиятъ отпускъ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

Татарпазарджишкиятъ народенъ прѣставител г. д-ръ Георги Гаговъ иска 3 дена отпускъ. Моля

г. г. народните прѣставители, които сѫ съгласни, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

Моля г. г. народните прѣставители, които сѫ съгласни да се разрѣши на поповския народенъ прѣставител г. Христо Хаджиевъ 5 дена отпускъ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

Моля г. г. народните прѣставители, които сѫ съгласни да се разрѣши на ломския народенъ прѣставител, г. Петко Кочановъ 5 дена отпускъ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

Моля г. г. народните прѣставители, които сѫ съгласни да се разрѣши 5 дена отпускъ на харманлийския народенъ прѣставител г. Апостолъ Урумовъ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

Моля г. г. народните прѣставители, които сѫ съгласни да се разрѣши на шуменския народенъ прѣставител г. Иванъ Дочевъ 6 дни отпускъ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

И най-сетне, моля г. г. народните прѣставители, които сѫ съгласни да се разрѣши на новозагорския народенъ прѣставител г. Иванъ Таневъ — 15 дена отпускъ, да си вдигнатъ рѣката. (Болшинство) Приема се.

Има думата г. министъръ-прѣседателъ да отговори на едно питане, което му бѣше отправено прѣди нѣколко дни.

Министъръ-прѣседател И. Гешовъ: Г. г. народни прѣставители! Най-напредъ има да отговори на питането на търновския народенъ прѣставител г. Пешовъ. Това питане се състои отъ три точки: „Първо. Вѣрно ли е, че на 11 того една турска чета отъ 20—25 души нападнала монастира „Св. Богородица“ въ Македония, на границата между Скопската, Велешката, Кумановската и Щипската каази, арестувала 9 души българи, заедно съ чашника Алекси, откарала ги въ монастирската църква, дѣто ги заклала, а църквата обрала?“ Отговаряме на тая точка на питането, че, за жалостъ, това е вѣрно.

Втората точка отъ питането е: „Ако горното кърваво злодѣйство е вѣрно, направени ли сѫ нѣкои постежки отъ страна на българското правителство прѣдъ турското и какви?“. На тая точка отъ питането отговаряме: че сѫ направени такива постежки, каквито сме правила ние, сегашното правителство, всѣкогашъ при подобни случаи и каквито и всички други български правителства съ правила, а именно приятелски постежки, за да се анкетира случката, да се накажатъ примѣрно прѣстъпниците, за да се не възбуджа общественото мнѣние въ България, за да не се дава поводъ наши сънародници да бѣгатъ отъ Македония въ България.

И третата и послѣдна точка е: „Извловени и наказани ли сѫ виновниците на щипското клане?“. Доколкото свѣдѣниятъ ми се простираятъ, изловени сѫ. Военниятъ сѫдъ, който ще сѫди тѣзи виновници, се занимава съ тая работа, прави тщательни издирвания, но досега — до днесъ поне — доколкото се простираятъ моите свѣдѣни, този воененъ сѫдъ не се е произнесълъ върху виновнитъ.

Второто питане, на което имамъ да отговоря, г. г. народни прѣставители, е питането на търновския народенъ прѣставител г. Димитър Страшимировъ: (Чете)

„Въ печата со оповѣсти, че Асъмъ-бей, турскиятъ министър на външнитъ дѣла, билъ награденъ съ високъ български орденъ. По поводъ на това, питамъ г. министра на външнитъ дѣла: Първо. Не е ли могълъ да има възможностъ да отложи за сега връчването на ордена?“ На тая точка отъ питането отговаряме, че не е имало възможностъ да се отложи връчването на тоя орденъ, тъй като Асъмъ-бей още прѣвъзъ м. септемврий бѣше напусналъ турския постъ пълномощенъ министър на Турция, за да заеме онай на министър на външнитъ работи въ Цариградъ. Щѣше да дойде да прѣдстави отзователнитъ си писма и тогава щѣше да му се даде тоя орденъ, както всѣкогашъ става, когато чуждестраненъ прѣставител напушта поста си. Понеже той не дойде, работата се отлага щѣли четири мѣсесца и нѣмъ-послѣ ордънътъ му се връчи.

Втората точка: (Чете) „Не е ли мислилъ, че съ връчването може да се хвърли сънка върху тържествата за пълномощието?“ Не съмъ мислилъ, че може да се хвърли нѣкаква сънка съ даването на единъ орденъ, даване, което е станало традиционно вѣче, защото всички чуждестранни прѣставители, когато се отзоваватъ, награждаватъ се отъ нашия държавенъ глава.

Третата точка: (Чете) „Тъй като това връчване изглежда прибръзано, не би ли дало поводъ за прѣтълкуване на нашите отношения къмъ съсѣдите ни?“ Струва ми се, че никаква прибръзаностъ нѣмаше въ даването на тоя орденъ и за това не можеше и да се мисли, че ще даде поводъ за прѣтълкуване на нашите отношения къмъ нашите съсѣди.

Прѣседателъ: Има думата г. Димитър Страшимировъ.

Д. Страшимировъ: Азъ никакъ не съмъ доволенъ отъ този отговоръ, който г. министъръ на външнитъ работи благоволи да ми даде. Впрочемъ, азъ този отговоръ го очаквахъ: имахъ precedentи за него отъ по-напрѣшни запитвания отъ това естество. Г. министъръ на външнитъ работи е чисто формаленъ въ единъ въпросъ, който засъга народното достойнство, засъга много дълбоко гражданско достоинство на българина. Че той не симѣ да отиде по-далечъ въ тълкуването на работата, азъ го напълно оправдавамъ, обаче, ние си остававамъ въ своите чувства на български граждани, свободни да говоримъ туй, което сме мислили и

чувствували. Азъ ще се постараю да докажа това въедна интерpellация, тъй като сега съответните членове въ нашия правилникъ ми даватъ право да говоря само 5 минути; слѣдователно, азъ ще обѣрна своето питане въ запитване, и тогава ще имамъ случай да се разговоря по-надълго съ г. министър на външнитъ работи. Азъ съжалявамъ, че г. министъръ би могълъ тъй хладносръвно и формално да говори по единъ въпросъ, който засъга не само настъ, но и въсъ, и всички, и за който би трѣбвало много по-друго-яче да говоримъ, макаръ даже въ по-къса форма.

Прѣседателъ: Има думата г. министъръ на външнитъ работи да отговори на едно питане.

Министъръ А. Людскиановъ: Г. г. народни прѣставители! Имамъ честь да отговоря на питането на народния прѣставител г. Такевъ за секретаръ-бирника на с. Мраморенъ, Врачанска околия. Пита ме г. запитвачъ: извѣстно ли ми е, че този секретаръ-бирникъ е билъ даденъ подъ сѫдъ за опитъ за човѣкоубийство; извѣстно ли ми е, че Мраморенската община е искала съ постановление отстранението му и че окръжниятъ управител е отказалъ да направи това; извѣстно ли ми е тъй сѫщо, че прокурорътъ е искала отстранението на сѫщия секретаръ-бирникъ, обаче и досега неговото искане не било удовлетворено.

Отъ събранитъ по телеграфа свѣдѣниятъ отъ надлежното окръжно управление, имамъ да отговоря слѣдующо. По искането на прокурора на 24 ноември м. г. е отстраненъ отъ длѣжностъ секретаръ-бирникъ на това село. Скоро слѣдъ това отстранение е получено постановлението на общината, съ което тъй сѫщо тя иска уволнението му. Обаче, понеже общината не е прѣдставила единъ замѣстникъ на секретаръ-бирника, а пѣкъ чл. 482 отъ правилника за приложение закона за селскитъ общини гласи: (Чете) „Уволнениятъ секретаръ-бирникъ не може да прѣдаде и напусне длѣжността си, додѣто назначениятъ на негово място не му прѣдстави свидѣтелство отъ Министерството на финансите, че е прѣдставилъ изискваната отъ закона гаранция. Въ противенъ случай, уволнениятъ остава отговоренъ за всички неправилности, вреди и загуби, които би били допуснати, или прозилѣзи отъ дѣйствията на лицето, на което е прѣдалъ, прѣвъ всичкото врѣме, отъ дена на прѣдаването до дена, въ който бѣде прѣдставена отъ това лице редовна гаранция за длѣжността“, та казвамъ, тъй като Мраморенскиятъ селски общински съвѣтъ не е прѣдставилъ кандидатъ, за да се изпълни заповѣдътъ на окръжния управител, той повторно е прѣдписалъ да му се прѣдстави такъвъ, за да се назначи новъ и да се свръши въпросътъ.

Прѣседателъ: Постъпило е едно прѣложение за измѣнение чл. 76 отъ закона за носене военна тегоба. Прѣложението е внесено отъ търновския народенъ прѣставител г. Атанасъ Буровъ, поддържано отъ нужното число народни прѣставители. Тъй като прѣдложителятъ прѣдлага да се даде на това прѣложение спѣшностъ, азъ ще разпоредя да се напечата и по възможностъ да се тури на днесъвъ редъ въ едно идущо засѣданіе.

Пристигаме къмъ дневния редъ.

А. Малиновъ: Прѣди дневния редъ, искамъ да кажа една дума.

Прѣседателъ: Нѣмате думата, г. Малиновъ.

А. Малиновъ: Азъ имамъ едно питане, г. прѣседателю.

Прѣдседателътъ: Питанията се правятъ по формалния редъ.

А. Малиновъ: Моето питане не е във връзка съ дѣятельността на камарата. Мисля, че може.

Прѣдседателътъ: Азъ бихъ желалъ да се съобразите съ правилника.

А. Малиновъ: Но правилникътъ разрѣшава това. Азъ ще направя питане не въ тая смисълъ, въ какътъ отръпътъ пароднитъ прѣставители къмъ членовете на кабинета.

Прѣдседателътъ: Азъ мисля, че не е по дневния редъ.

А. Малиновъ: Азъ ще кажа прѣдмета на моето питане. То е интерпелацията на сливенския пароденъ прѣставителъ г. Папанчевъ.

Прѣдседателътъ: При мене нѣма такава интерпелация.

А. Малиновъ: Ако има постъпила такава, азъ бихъ ходатайствувалъ да се гласува спѣшилостъ и да се сложи на дневенъ редъ.

Ако нѣма, то е друго.

Прѣдседателътъ: Пристъпиме къмъ първото члене на законопроекта за построяване на сѫдебна палата въ ст. София. Моля г. секретаря да прочете мотивите и законопроекта.

Секретарь А. Кипровъ: (Чете)

Докладъ

до XV-то обикновено Народно събрание.

„Г. г. народни прѣставители! Зданието, въ които се помѣщаватъ сега сѫдебнитъ учрѣждения въ София, съвсѣмъ не удовлетворяватъ на условията, каквито се изискватъ за едно сѫдилищно помѣщение. Всички тѣ принадлежатъ на частни лица и сѫ прѣнати изъ разни части на града, обстоятелство, което само по себе прѣставлява значително затруднение, както за самитъ участници по дѣлата, така и за упражняването на надлежния надзоръ върху службата. А, поискано еж построени за съвсѣмъ други цѣли и безъ никакъвъ огледъ къмъ нуждите на едно сѫдилище, тѣ иматъ слѣдните недостатъци и неудобства: нецѣлесъобразно разпрѣдѣление на отдѣлните, стантъ и коридоритъ, което прѣчи на правилното и своесрѣмното функциониране на всички служби въ сѫда; стантъ сѫ обикновено малки и по число недостатъчни, коридоритъ сѫ тѣсни и злѣ освѣтявани, липсватъ сѫщо така обширни зали за сѫдебнитъ засѣданія, както и удобни и хигиенични отдѣлнения за архивъ. Всички тѣзи недостатъци се отразяватъ твърдѣ злѣ не само върху правилното и равномѣрно извръшване на работата въ сѫдилищата, но още и върху самото нѣйно качество.

„Повѣреното ми министерство не еднѣкъ се е занимавало съ въпроса за построяване отъ страна на дѣржавата на едно здание, въ което да могатъ да се помѣстятъ сѫдилищата въ столицата, но, по разни причини, независящи отъ него, този въпросъ не е могълъ да бѫде удовлетворително разрѣшенъ.

„Понеже сега сѫ отстранени всички прѣбъки за построяването на една сѫдебна палата въ София, по-вѣреното ми министерство изработи тукъ приложната законопроектъ за това, който имамъ честъ да поднеса на г. г. народнитъ прѣставители за обсѫдане и гласуване.

„София, декемврий 1911 г.

„Министъръ на правосѫдието: П. Абрашевъ.

„Законопроектъ

за построяване на сѫдебна палата въ от. София.

„Чл. 1. Одобрява се построяването на сѫдебна палата въ ст. София, съ приблизителна стойностъ 3.000.000 л., която да служи за помѣщение на сѫдебнитъ учрѣждения въ столицата.

„Чл. 2. Сѫдебната палата да се построи на дѣржавното място, което е заето сега отъ окръжния затворъ при „Черната-джамия“, находяще со между ул. ул. „б. септемврий“, „Графъ Игнатиевъ“, „Генералъ Паренсовъ“ и църквата „Св. Седмочисленци“.

„Чл. 3. Постройката да се започне прѣзъ 1912 г., а разходитъ за нея да се покриятъ отъ заема, който правителството ще сключи за тази цѣлъ.“

Прѣдседателътъ: Има думата г. Георги Добриновичъ.

Министъръ П. Абрашевъ: Г. г. народни прѣставители! Прѣди да се даде думата на г. Добриновичъ и на другите оратори, азъ намирамъ за необходимо да кажа нѣколко думи, да дамъ нѣкои пояснения относително законопроекта за построяване на сѫдебна палата, като съмѣтамъ, че тия пояснения ще ни спестятъ врѣмѣто. Азъ знамъ, че въ вашата срѣда нѣма да се намѣри ни единъ, който да бѫде по принципъ противъ построяването на сѫдебна палата. Може да имаме различия въ мнѣнната относително избора на мястото, дѣто да бѫде построена тази палата. По той въпросъ считаамъ за необходимо да заяви, че както азъ, така и правителството, не правимъ въпросъ за мястото, дѣто ще бѫде построена сѫдебната палата. Ние дѣржимъ да се построни вече такава палата, а ще бѫде ли тя построена на мястото, дѣто сега се намира окръжниятъ затворъ или на мястото на Денкоглуското училище, за настъ съ безразлично. Азъ съмъ дълженъ да кажа тукъ прѣдъ въстъ, че правителството бѫше първоначално на мнѣніе да се построи тази палата на мястото на Денкоглуското училище; всички изучвания, отнасящи се до построяването ѹ на това място, бѣха направени. Не само това — азъ бѣхъ натоварен отъ Министерския съвѣтъ да влѣза въ прѣговори съ общинския съвѣтъ по отчуждаването на това място, на което се намираше Денкоглуското училище; обаче, прѣговорите, които водихъ съ общинското управление, съ съжаление трѣбва да констатирамъ, ни доведоха до едно скъжване. Понеже ни да платимъ 1.200.000 л. за отчуждаване на мястото за построяване на сѫдебна палата.

Нѣкой отъ прѣставителите: Колко квадратни метра е мястото?

Министъръ П. Абрашевъ: При тая обстановка намѣрихме, че е възможно да избѣгнемъ изразходването на такава грамадна сума, като построимъ сѫдебната палата на мястото на сегашния окръжниятъ затворъ, което място е дѣржавно. Обаче, още единъ път заявявамъ, че ако при разискването на законопроекта въ комисията намѣримъ възможностъ и основание да промѣнимъ това рѣшеніе, да се съгласимъ, щото сѫдебната палата да бѫде построена на мястото на Денкоглуското училище или на нѣкое друго място, правителството нѣма да има нищо противъ.

Г. Добриновичъ: (Отъ трибуната) Г. г. народни прѣставители! Азъ вѣрвамъ, че дѣвъ мнѣнія, относително нуждата да се построи една сѫдебна палата въ София, нѣма между настъ. Вѣрвамъ, че всички сме на еднакво мнѣніе, че нуждата ни налага, щото въ София да бѫде построена една сѫдебна

палата за помъщаване на всичките съдебни учръждения. Тая нужда още повече се повелява и отъ икономическа страна. Тръбва да се проследи, какво е плащано досега за съдебните учръждения въ София и да се види, да ли отъ икономическа страна не е по-износно държавата да си построи един съдебен домъ, съдебна палата, и да избъгне онъзи грамадни наеми, които е плащаала досега. Па не само за съдебната палата. Азъ съмѣтамъ, че почитаемото правителство ще тръбва да усвои тая икономическа политика и по отношение на другите държавни здания за държавни учръждения. Правителството ще тръбва да внесе законопроектъ не само за съдебна палата, какъвто е внесло днесъ, но ще тръбва да внесе законопроектъ за построяване здания и за Съмѣтна палата, и за министерства, и за други учръждения въ столицата, а така също и въ провинцията. За съдебните учръждения въ София и въ провинцията държавата по бюджета е платила за миналата година наемъ 389.590 л.

Д. Икономовъ: Тукъ колко е платила?

Г. Добриновичъ: Ще ви кажа. — Само за въ София за апелацията, касацията, окръжните съдилища, мировите съдилища, нотариусите, съдебните пристави и т. н. е платила 100.200 л. наемъ; останалите 300 и толкова хиляди лева, които азъ съобщихъ, е платила за помъщението на съдебните учръждения въ провинцията.

Азъ съмѣтамъ, че идеята, да се построятъ държавни здания, между които и съдебна палата, не е нова; обаче, не е осъществена до днесъ нито отъ едно правителство. Ако тя се е пораждала, тя се е явявала тогазъ, когато правителството е било вече на края на своето властуване или е напускало властъта. Въ 1898 г. се появява идеята за построяване на държавни здания по концесионенъ начинъ. Подава се едно прошение отъ покойния Гиргиновъ, съ което той е искалъ да построи държавни здания по концесионенъ начинъ. Тогавашниятъ министъръ на обществените сгради г. Маджаровъ се възъщава въ прѣговори, но, докато се свършатъ тия прѣговори, правителството, на което бѣше членъ и г. Маджаровъ, вече падна. Минава се нѣкоя година. Г. Тончевъ, министъръ на обществените сгради, внесе едно прѣложение за построяване пакъ на държавни здания. Обаче, и това прѣложение не се осъществи. Слѣдъ него внася вече прѣложение покойниятъ министъръ Поповъ; то бѣше внесенено на края на властуването му. Тогава вече пропада тая идея. Оттогазъ най-послѣдното прѣложение, най-послѣдното искане да се построятъ държавни здания по този начинъ е отъ г. Халачова — извѣстниятъ неговъ проектъ, който теже пропадна. Оттогазъ, г. Г. народни прѣставители, до днесъ идеята е стояла тѣй, безъ да се подеме отъ което и да било правителство. Ние виждаме днесъ, че почтениятъ г. министъръ на правосъдието внася едно прѣложение за съдебната палата, построяването на която с необходимо, належащо не само отъ нуждите, които се налагатъ за помъщаване на съдебните учръждения въ София, но и отъ икономическа страна, която настъ тръбва да ни интересува твърдѣ много, защото наемътъ, който се е плащаъ до днесъ, е твърдѣ голѣмъ. Такова плащане е 15 и 17%. Държавата плаща скъпи наеми на частните притежатели на здания, и даже не само това, ами най-гнусна търговия се върши между частните притежатели при наемането. Тая търговия вършатъ извѣстни хора, принадлежащи на една или друга партия. Тѣ чакатъ врѣмето, когато ще дойде тѣхната партия на властъ, и тогазъ захващатъ построяването на извѣстни свои частни здания, влизатъ въ споразумѣние по единъ или другъ начинъ съ държавните учръждения, които иматъ нужда да наематъ здание,

и прѣди да се свършатъ постройките имъ, отдаватъ ги подъ наемъ и изплащането на тѣзи постройки става отъ бюджета, когото изплащане става съ твърдѣ високи и твърдѣ скъпи наеми. Това се върши въ София. Азъ моля всички отъ въсъ, който се съмѣтва, да прослѣди, въ какви здания се помъщаватъ държавните учръждения, какви сѫ наемятъ, и ще видите каква търговия се върши съ тѣзи наеми.

Понеже говоримъ за съдебните учръждения, азъ ще ви посоча, прѣди всичко, какъвъ наемъ е платенъ отъ нѣколко години насамъ за окръжния съдъ. Помъщението на окръжния съдъ въ София е опѣнено за 264.000 л. — толкова е неговата стойност по емълчинъ книги; обаче за осемъ години за наемъ за това помъщение на окръжния съдъ държавата е платила 354.750 л. Този наемъ е платенъ въ разстояние на осемъ години, като наемътъ е захваналъ отъ 14.000 л. и днесъ е достигналъ до 38.000 л. годишно. Така е прогресиралъ наемътъ за помъщението на Софийския окръженъ съдъ, което помъщението е на братя Мешуламови, ако се не лъжа.

По-нататъкъ, Дирекцията на желѣзниците е платила . . .

Н. Мушановъ: То не е съдебно учръждение.

Г. Добриновичъ: За държавните постройки говоря. — Дирекцията на желѣзниците е платила наемъ за помъщението, което вие имахте случай да видите тамъ, дѣто се помъщава сега Министерството на желѣзниците и телеграфите, 357.000 л. Този наемъ е захваналъ отъ 16.000 л. и днесъ е 50.000 л. Така що, отъ тая малка съмѣтка ще видите — то е опѣнено за 280.000 л. — че прѣсъмѣтната на капитала, който е вложенъ отъ частния притежателъ, плаща се 17% лихва. А менъ ми се струва, че една държава да плаща 15%, както плаща на капитала за наемъ на окръжния съдъ, и 17%, както плаща за наемъ на помъщението на Дирекцията на желѣзниците, такава държава съ такава икономическа политика не би могла да отиде много далечъ, и такава икономическа политика не би могла да се тѣри за въ бѫдъже отъ едно правителство, което иска да води една добра икономическа политика за страната.

Отъ освобождението до миналата година държавата е платила 25.830.604 л. наеми за частни здания за помъщението на правителствените учръждения, както въ столицата, така също и въ провинцията. Азъ съмѣтамъ, че сумата, която се плаща за такива наеми, ако бѫде пласирана отъ 25 или 30 години, съмѣтнато не по 6%, а по 7%, ще съставлява единъ капиталъ отъ 30.000.000 л., а държавата съ единъ такъвъ капиталъ отъ 30.000.000 л. ще може да построи всичките здания и на централните, и на подвѣдомствените учръждения, както въ София, така също и въ провинцията, а съ сумата отъ 2.100.000 л., която се прѣдвижда въ бюджета, за наемите и които наеми сѫ ежегодни — азъ ви моля да прослѣдите бюджета и да видите, че за миналата и за тази година сѫ гласували 2.100.000 л. — съ тѣзи два милиона и толкова хиляди лева, казвамъ, ще може винаги да се плаща за амортизация на този капиталъ отъ 30.000.000 л. И тази амортизация, ако върви въ продължение на 30 години, слѣдъ тѣзи 30 години тѣзи държавни здания, за които може да бѫде пласиранъ единъ такъвъ капиталъ, ще останатъ собственостъ на държавата. Азъ съмѣтамъ, че, ако бѣше усвоена такава една икономическа политика, отъ освобождението насамъ, ние днесъ щѣхме да имаме всичките държавни здания собственостъ на държавата и нѣмаме да сѫществуватъ онъзи оразни параграфи въ бюджета „за наеми и наеми 2.100.000 л.“ Азъ съмѣтамъ, че се налага дължностъ на Народното събрание и на правителството да усвои тази икономическа политика, да я наложи,

да я тури въ редъ и да я изпълни въ своето властуване. Не може да се остави така, да се плаща всяка година за наеми по 2.100.000 л. годишно за частни здания, нужни за правителствени учръждения. Държавата като че ли нѣма срѣдства да построи свои собствени здания, а остава да се прави търговия съ наемитѣ и пр. Азъ повдигамъ този въпрос не само за сѫдебната палата, която е необходима и належала да се построи, но повдигамъ въобще въпроса, да се построятъ държавни здания за правителствените учръждения. Азъ съмѣтамъ, че, ако правителството ангажира единъ капиталъ отъ 30.000.000 л., за амортизацията на който капиталъ нѣма да отидатъ повече отъ два милиона лева, т. е. наемитѣ, които днесъ плащамъ, и този капиталъ ще употреби въ разстояние на десетъ години, като вътъзи години изхарчва по три милиона лева — тъкъ сѫ 30.000.000 л. — то слѣдъ десетъ години ще имамъ свои собствени държавни здания, ще имамъ удобни помѣщения, и този параграфъ, който се предвижда да се плаща наемитѣ, ще се обѣрне тогавъ за амортизация и за лихви и пр. на този капиталъ и нѣма да се плаща тъзи скъпи наеми, каквото се плаща днесъ. Тази икономическа политика за строене на държавни здания е повелявала много отдавна своята нужда, и азъ се чудя, какъ бившите правителства не сѫ обѣрнали внимание, не сѫ турили поне едно начало за строене на държавни здания. Отъ какво сѫ се рѣководили, азъ не знамъ; да-ли сѫ били заставени отъ нѣкои частни притежатели на свои здания или отъ други съображения, за да избѣгватъ тази нужда на държавата, да осъществяватъ тази икономическа политика, не знамъ; но се вижда, че тази икономическа политика е била изоставена и държавата е платила отъ освобождението до днесъ повече отъ 25 милиона лева за наеми. Ето за това днесъ, когато говоримъ за построяване на сѫдебна палата, е моментъ да кажемъ мнѣнието си въобще за държавните здания. Азъ съжалявамъ, че г. министъръ на финансите, който държи народната касия, не е тукъ, за да чуемъ неговото мнѣние: мислили правителството, въ лицето на г. министра на финансите, да предприеме тази икономическа политика, да предприеме строенето на държавни здания за правителствени учръждения или не. Ние знаемъ, че Съмѣтната палата се помѣщава въ нѣколко отдѣления; ние виждаме по разните коридори на Съмѣтната палата да сѫ хвърлени дѣлата. Азъ вървамъ, че това не може да отиде тъй за дълго време; азъ вървамъ, че и Съмѣтната палата трѣба да биде построена на едно място, всичките чиновници да бѫдатъ сгрупирани на едно място, за да има единъ ефикасенъ контролъ върху тъзи чиновници, върху тѣхната работа и успѣха на тая работа, и върху тѣхната длѣжност, а не тъзи чиновници да бѫдатъ така разпилени на нѣколко мяста въ нѣколко учръждения, да се оставятъ безъ контролъ и дѣлата да се влачатъ на самъ-нататъкъ. Обърнете внимание, г. г. народни представители, върху учръждението на пощите и телеграфите, и ще видите, каква трудностъ и разноски представлява прѣмѣстването на една телеграфо-пощенска станция. Азъ имахъ случай да прочета доклада на директора на пощите и телеграфите и видѣхъ, че въ Русе за прѣмѣстването на станцията предъ нѣколко години отъ едно частно здание въ друго частно здание е трѣбало да се изхарчватъ около 30.000 л. Защо, ще кажете? Защо и разните инсталации, подземни или поставени на дървета, трѣба да се прѣмѣстватъ, особено подземните инсталации изискватъ много разноски, които при едно само такова прѣмѣстване достигатъ, както ви казахъ, сумата 30.000 л. Ето належащата нужда, ето икономическата политика, която изисква, щото държавата да направи такива помѣщения; държавата съ това ще принесе голѣми икономии на бюджета и

ще се избѣгнатъ такива грамадни разноски, каквите сѫ правени до днесъ. Така щото, не трѣба да се задоволимъ само съ сѫдебната палата, за която ни се предлага проектъ отъ г. министра на правосѫдисто, по правителството трѣба да разшири своята дѣятельностъ, своята икономическа политика и относително построяването на всичките други държавни здания, нужни за правителствени учръждения. Военното министерство, за което може да се каже, че нѣмалко борави съ икономии и съ стопански работи, е успѣло да построи най-много здания за своите учръждения, и то плаща най-малко наеми. Азъ не искамъ да изброявамъ всички министерства, колко наемъ плаща всѣко едно, но ще кажа, че Военното министерство плаща най-малко наемъ затова, защото то си е построило здание и има такова за своите учръждения. Обаче другите вѣдомства нѣматъ. Финансовото министерство за туй здание, което виждате срѣдту палата, отъ 20 години плаща по 20.000 л. годишно наемъ, а сега ми се струва, че е 26.000 л., ако не е и 30.000 л. Тъй че, отъ 26 години туй здание е изплатено отъ държавата два пъти, обаче държавата не е построила свое здание и до днесъ продължава да плаща 26.000 л. наемъ. Казахъ за Дирекцията на желѣзниците. За туй здание се плаща наемъ отъ 12—13 години; платено е 320.000 л. наемъ; обаче самото здание по емблемите книги е оцѣнено за 200 и нѣколко хиляди лева. Азъ мисля, че такава една икономическа политика нито е достойна за едно правителство, нито трѣба да се слѣдва по-нататъкъ, нито трѣба да се поддържа отъ народното представителство. Народното представителство трѣба да изкаже свое желание, че то настойчиво, повеличилно иска отъ правителството да усвои тая икономическа политика да внесе надлежните законопроекти, да ангажира сумитъ и да захване туй начало на построяване на държавни здания за правителствените учръждения.

Прѣдседателътъ: Свѣршихте ли, г. Добриновичъ?

Г. Добриновичъ: Не съмъ. — Нито едно правителство не може да каже, че сумитъ не могатъ да се платятъ, че не можемъ да намѣримъ суми, че не можемъ да разполагаме съ срѣдства и пр. Срѣдства има. Прѣди всичко, чиновническиятъ пенсионенъ фондъ, който е отъ 20 и толкова милиона лева, стои мѣртвъ въ банката или малко употребенъ. Този чиновнически пенсионенъ фондъ отъ 20 и толкова милиона лева, правителството винаги може да го вземе и да го употреби въ такива постройки. Държавата ще плати на чиновниците по 6%, тъкъ че иматъ една по-добра печалба за своя фондъ, и държавата ще си построи онова, което ѝ е необходимо. Па не само този фондъ има, но има и други фондове, които могатъ винаги да дадатъ срѣдства на държавата, за да построи такива нужни здания за правителствени учръждения. Липсвало е по-рано само добро желание. Липсвало е добра икономическа политика, липсвали сѫ и добри стремежи. Азъ вървамъ, че тази политика и тия стремежи нѣма да липсватъ въ днешното правителство, че то ще ги усвои, ще ги възприеме и ще внесе законопроекти за постройката на такива здания, които сѫ тъй необходими.

Толковъ имахъ да кажа въобще за държавните здания.

Специално за сѫдебната палата ще кажа, че азъ съмъ съгласенъ и поддържамъ законопроекта по принципъ. Той трѣба да се приеме: належаща е, възложена е постройката на сѫдебна палата. Съ законопроекта се искаятъ три милиона лева, за да се построи. Сумата не само че не е голѣма, но нѣма и какво да ни очудва такава сума. Съ такава една сума могатъ да се построятъ шестъ хиляди квадратни метра място. На три етажа се строи не скъпо; при

всичката скъпотия на материјалите и пр. единъ квадратенъ метъръ се строи отъ 300 до 320 л. Обаче едно монументално здание, съ по-скъпъ комфортъ и пр., както може да биде една съдебна палата, може да излезе най-много, най-много 500 л. квадратния метъръ; значи, съ 3.000.000 л. могатъ да се построятъ 6.000 кв. м. Азъ не знаел, да ли г. министърътъ е взелъ всичките нужни бългърки отъ надлежните учръждения.

Министър П. Абрашевъ: То е прѣсметното въ Министерството на обществените сгради, г. Добриновичъ.

Г. Добриновичъ: Добръ, азъ искамъ друго нѣщо да кажа. Искамъ да кажа: имало ли е прѣдъ видъ Министерството на правосъдието, колко стани сѫдебни за помѣщение на сѫдебните учръждения?

Министър П. Абрашевъ: Безъ всъкъ съмнѣние. Въпросътъ е изучаванъ въ продължение на нѣколко години; има купъ материали за това.

Г. Добриновичъ: Добръ. Азъ ще ви кажа, че за всичките сѫдебни учръждения въ София, включително и за Министерството на правосъдието, ви трѣбва да получите само на 6.000 кв. м., съмнито по 20 кв. м. за стая, като се иматъ прѣдъ видъ коридорите и пр. Значи, 6.000 кв. м. място ви трѣбва най-малко, за да задоволите нуждата, която иматъ сѫдебните учръждения въ София, а вие въ вашето прѣдложение сочите мястото до Черната-джамия, което нѣма 6.000 кв. м.; тамъ има само 5.400 кв. м. Значи, за днесъ ви сѫдъ нужни 6.000 кв. м. място, а, може-би, слѣдъ 20 години ще ви трѣбватъ още 2—3 хиляди, а слѣдъ 50 години още 2—3 хиляди квадратни метра, защото ще трѣбва да пристроявате, понеже София се увеличава. Значи, това място, което се сочи въ законопроекта, не е удобно и не може да отговаря за постройката на една сѫдебна палата. Това място е малко и не може тамъ да стане постройката, защото, ако вие построите палатата на едно място отъ 4.000 кв. м., трѣбва да дадете въздухъ на постройката съ още 4.000 кв. м. Въ сѫдебната палата ежедневно ще влизатъ най-малко 1.000 души. За тѣзи 1.000 души, които ще влизатъ при мировитъ сѫдии, въ апелацията, касацията и пр. и пр., на всѣки единъ човѣкъ, ако прѣсметните по единъ квадратенъ метъръ, трѣбватъ 1.000 кв. м. само за стоели въ коридора. Значи, отъ 6.000 кв. м. място по-малко не може да биде, защото най-малко 2—3 хиляди квадратни метра ще трѣбватъ за въздухъ, за дворъ и пр. Ще трѣбватъ най-малко 8.000 кв. м. място, а мястото на Черната-джамия е, както казахъ, само 5.400 кв. м.; слѣдователно, това място не е удобно.

Д. Ганчевъ: 4.000 кв. м.

Г. Добриновичъ: 4.000 кв. м., казва г. Ганчевъ. Слѣдователно, не може да отговаря. Грѣшка е, дѣло се прѣдлага това място въ прѣдложението, още повече, че трѣбва да се остави отъ това място за разширение на улиците около него, сѫдъ трѣбва да се остави малъкъ площадъ и къмъ църквата; така че, мястото ще се намали още повече, а за тѣкътъ единъ площадъ прѣдъ църквата г. министърътъ на външните работи е ангажиранъ съ едно писмо до църковното настоятелство отъ прѣди нѣколко години, въ което се казва, че, ако се разтури нѣкога затворътъ при Черната-джамия, правителството се задължава да остави единъ малъкъ площадъ за църквата. Значи, отъ това място ще се остави единъ малъкъ площадъ и за църквата. Вие виждате, г. г. народни прѣставители, че това

място само по себе си не отговаря за една сѫдебна палата, то е маломѣрно и като такова, азъ съмътамъ, че, освѣнъ декларацията, която направи г. министърътъ на правосъдието, но и комисията, която ще се занимава съ законопроекта, ще изключи това място отъ законопроекта и ще включи мястото „Денкоглу“. Защо ще включи това място? Затова, защото мястото тъй наречено „Денкоглу“ е 11.000 кв. м., а днесъ-заднесъ трѣбва да се построятъ 6.000 кв. м.; трѣбва да има 2.000 кв. м. за освѣтление, за въздухъ и пр., значи, всичко 8.000 кв. м.; до 11.000 кв. м., артисватъ всичко 3.000 кв. м., които ще трѣбва да се прѣстроятъ слѣдъ 25 години, защото, ако въ София за всичките сѫдебни учръждения днесъ трѣбватъ 300 стани, слѣдъ 25 години ще трѣбватъ най-малко още 50 или 100 стани, слѣдъ 50 години, когато София стане съ 300.000 души жители, ще трѣбватъ още 200 стани. Сегашните отдѣлния, углавно и гражданско, ще се обрънатъ на окръжни сѫдии лица гражданско, углавно и т. н. и ще трѣбватъ помѣщения за тѣхъ. Азъ мисля, че въ такъвъ случай трѣбва да има повечко прѣвидливостъ и да се не повтарятъ онѣзи грѣшки, които се направиха съ построяването на пощата въ София, сѫдъ и съ гимназията: тикнаха ги въ такова едно място, дѣто не може да се видятъ; не само че не красятъ ни единъ кварталъ въ София, но ги тикнаха въ такива улици и съ такива грѣшки, които сѫдъ непоправими. Погледнете пощенското управление отъ дѣсната страна къмъ улицата „Генералъ Гурко“ и ще видите нѣколко къщи, които трѣбвало да бѫдатъ отчуждени още на врѣмето съ много по-ниска цѣна, но тѣ не сѫ отчуждени и правителството ще бѫде заставено да ги отчужди, като плати за тѣхъ двойно и тройно, за да разшири пощенското управление. Днесъ-заднесъ пощенското управление се помѣща на нѣколко мяста, като спестовната каса и пр. и пр. Тѣ сѫ разпилѣни и раздѣленi на нѣколко мяста, и пощенското управление днесъ не може да успѣва съ своите работи, както би могло да успѣва, ако бѫше централизирано въ такова едно здание, както се е мислѣло отначало. Това е една грѣшка. Азъ мисля, че не трѣбва да се повтори сѫдътъ грѣшка и съ постройката на сѫдебната палата.

Каза ни се, че трѣбвало да се платятъ 1.100.000 л., за да се отчужди мястото „Денкоглу“. И това било страшно нѣщо — да плати държавата 1.100.000 л. за едно място, което днесъ струва $1\frac{1}{2}$ милиона лева. Азъ вѣрвамъ, че всѣки единъ, който знае цѣната на мястата въ София и е прѣгледалъ това място, ще каже: нека държавата го отчужди; дайте го по-слѣдъ на частни притежатели и ще ви броятъ $1\frac{1}{2}$ милиона лева. Слѣдователно, не е право да се избѣгне това място поради цѣната. Ние отдаваме и отпущаме суми за пенсии и пр., които не сѫ производителни, тѣхната производителностъ никой не е видѣлъ, даваме съ милиони и не се скѫпимъ, а когато ще купимъ нѣщо цѣнно, което отговаря на цѣната си, както мястото „Денкоглу“, тогава се скѫпимъ, запото ще дадемъ 1.100.000 л., когато срѣщу тѣзи 1.100.000 л. получаваме 11.000 кв. м. място на четири улици въ най-хубавия кварталъ на София. Вие, като имате прѣдъ видъ, че ще правите една модерна сѫдебна палата, ще трѣбва да направите единъ привременъ затворъ при нея, ще трѣбва да направите и черенъ входъ, ще трѣбва да направите и параденъ входъ и срѣдно-параденъ входъ за мировитъ сѫдии, а всичко това изисква място, а мястото на Черната-джамия не може да отговаря на надлежните нужди и не може абсолютно да отговаря за една сѫдебна палата. Това място е негодно. Затова азъ съмътамъ, че относително одобренитето да се строи тази сѫдебна палата никой нѣма да има нищо противъ, и азъ молд

г. г. народните прѣдставители да приематъ законопроекта относително постройката на сѫдебната палата и относително сумата, която се иска — 3.000.000 л. — и да се прѣпрати на комисията. Относително мѣстото, азъ мисля, че комисията, споредъ декларацията на г. министра, трѣбва да усвои само мѣстото „Денкоглу“, и както самъ г. министърътъ декларира, че се отказва отъ това мѣсто, или не дѣржи за това мѣсто . . .

Министъръ П. Абрашевъ: Азъ не се отказахъ, но казахъ, че не правя въпросъ, кѫдѣ да се строи сѫдебната палата. Азъ не съмъ заинтересованъ, казвамъ.

Обаждатъ се: Ама той съмъ заинтересованъ! (Общъ смѣхъ)

Г. Добриновичъ: Понеже то е въ законопроекта, въ сѫдебната комисия ще стане въпросъ. Сѫдебната палата нѣма да се строи на въздуха, а на мѣсто. Кое е мѣстото? Трѣбва да се усвои едно мѣсто, а кое мѣсто ще се усвои? Азъ мисля и искамъ да ви докажа, че най-удобното мѣсто е „Денкоглу“ — това мѣсто, за което и правителството има свое рѣшеніе. Министерскиятъ съветъ прѣзъ августъ мѣсецъ е рѣшилъ да се отчужди мѣстото „Денкоглу“ и да се вземе за сѫдебната палата. Протоколътъ на Министерския съветъ е отъ 10 августъ м. г. подъ № 94, ако се не лъжа. Щомъ Министерскиятъ съветъ единъ патъ е рѣшилъ, че сѫдебната палата трѣбва да се строи на „Денкоглу“, азъ мисля, че правителството не трѣбва да се отказва отъ свояго рѣшеніе, а трѣбва да го поддържа, и смѣтамъ, че сѫдебната комисия трѣбва да има прѣдъ видъ това рѣшеніе и да усвои това мѣсто за сѫдебната палата, защото то отговаря и по своето пространство, и по мѣстоположение и пр., а не мѣстото на Черната-джамия, или кое и да било друго. Азъ, прочее, ходатайствуамъ да приемете законопроекта по принципъ и въ комисията да ставатъ тѣзи измѣнения. (Нѣкои ржкоплѣскатъ)

Прѣдседателътъ: Има думата г. Никола Мушановъ.

Н. Мушановъ: (Отъ трибуната) Г. г. народни прѣдставители! Има известни закони, които сѫ възприети отъ васъ, като народни прѣдставители, прѣди да има нужда да чуете мотивите на доклада, изпратенъ отъ г. министра. Такъвъ единъ законопроектъ е, мисля, и този, който сега ни се прѣставя, за постройката на сѫдебна палата въ София. Ако да нѣмаше мотивите на г. докладчика, г. Добриновичъ, мисля, че по-ясенъ щѣше да Ви е въпросътъ, и въ туй отношение изглежда, че не за освѣтление, а за затъмнение бѣше дѣлгата рѣчъ на г. докладчика.

Отъ большинството: Той не е докладчикъ. (Смѣхъ)

Н. Мушановъ: На г. Добриновича.

Постройката на сѫдебна палата въ София е не само нужна, но е и належаща. И ако има нѣщо, съ което трѣбва да се допълни законопроектътъ, то е, да не се построява сѫдебна палата само въ София, но да се построи такава и въ другите градове въ България.

Д. Ганчевъ: Дайте пари!

Н. Мушановъ: Ако ли не е възможно по парични средства да се построи сѫдебна палата въ всички окръжни градове, то поне необходимо нужно е да се построи тамъ, кѫдѣто имаме апелативни сѫдилища — въ Русе и Пловдивъ. Постройката на

здания за сѫдилища е нужна, г. г. народни прѣдставители, за интереса на сѫдящите се и на правосѫдисто. Извѣстно ви е, че имаше скандални случаи, когато се открадваха цѣли дѣла и отъ много крупенъ характеръ, по силата на обстоятелството, че нѣма кѫдѣ да се пазятъ дѣлата и сѫдилищата. Който отъ васъ е ималъ случай да посѣти нѣкои сѫдилища, ще ви видѣлъ, че дѣлата се изучватъ въ една стаичка, може-би, най-лесно достъпна за хората отъ патя, и често пати сѫдъ се чудиши — единъ денъ со чудѣше единъ по-опитенъ и старъ адвокатъ, защо сѫдящите се, които иматъ голѣмъ интерес въ нѣкои дѣла, отиватъ да харчатъ пари по адвокати, а не подкупватъ хора да отградятъ дѣлото. Извѣнъ интереса за сѫдящите се и за правосѫдисто, има се нужда отъ сѫдебни помѣщания сѫдъ за сѫдебния персоналъ и за адвокатурата. Азъ не знамъ страна, кѫдѣто положението на сѫдията или на адвоката е тѣй мизерно, както у насъ. Когато отидете въ Софийския окръженъ сѫдъ или въ всички други сѫдилища и видите кѫдѣ седи сѫдията, а най-много кѫдѣ седятъ адвокатите,увѣрявамъ ви, често пати вие не можете да направите разлика, да-ли адвокатите сѫ подсѫдими, или подсѫдимите сѫ адвокати.

Д-ръ К. Провадалиевъ: При мировитъ сѫдилища?

Н. Мушановъ: При мировитъ сѫдилища е още по-лошо.

Съ тѣзи кратки мотиви смѣтамъ, че всички сте убедени, прѣди да ви убѣждавамъ азъ, че има нужда отъ сѫдебна палата.

Сега, азъ питамъ г. министра, защо не иска постройката и на други дѣла сѫдебни палати въ Русе и въ Пловдивъ? Първото въражение, което ще ми направи, нѣбрю съ, че ни липсватъ парични средства. Този въпросъ е билъ много изрѣълъ и се е отлагалъ до днесъ, пакъ по липса на пари. Но когато се заома съ разрѣшението на въпроса, ако г. министъръ съ вече въ състояние да намѣри 2 или 3 милиона лева, които сѫ нужни за една палата, мисля, че сега е врѣмето да намѣри още единъ или два милиона, за да се построятъ и другите сѫдебни палати.

Н. Козаревъ: Много право.

Н. Мушановъ: Защото, построимъ ли сега сѫдебна палата само въ София, оставимъ ли въпроса за постройката на дѣла палати въ Русе и Пловдивъ, увѣрявамъ ви, че до 10 или 15 години този въпросъ нѣма да се повдигне напоново въ нашето Народно събрание — бѫдете увѣрени. Не липсата на желание у нашите правителства е била причина да не се построятъ тѣзи здания; винаги причината е била тази, че България нѣма пари, нѣма 3, 4, 5 милиона лева излиши, за да ги харчи за сѫдебни палати. Когато въ просвѣтно отношение Министерството на народното просвѣщение полека-лека почти завѣрши постройката на училищните здания — има още да се желае, но се е добре — когато въ Военното министерство вече почти разрѣшихме въпроса за постройката на казарми, въ Министерството на правосѫдисто въпроситъ за постройка на сѫдебните палати и на затворите стоятъ висящи.

Министъръ П. Абрашевъ: Има законопроектъ за шестъ затвора, който е миналъ на първо четене.

Н. Мушановъ: Да. — И затуй, г. министре, когато Вие се насматате съ разрѣшението на този въпросъ — похвална инициатива, и ние желаемъ да помогнемъ да може да се осъществи като законъ — толкозъ повече не трѣбва да оставяте построй-

ката на съдебни палати въ двата апелативни района, за които ви споменахъ.

Министъръ П. Абрашевъ: Позволявате ли да направя една бължка?

Н. Мушановъ: Да.

Министъръ П. Абрашевъ: За да се внесе законопроектъ за постройката на съдебни палати и въ апелативните градове, за които говорите, тръбва да направимъ предварителни изучвания. Съгласно закона за отчетността по бюджета, за да мога да внеса такъв законопроектъ, азъ тръбва да имамъ всички изучвания, планове и т. н.; такива изучвания за тях засега нѣмамъ. Азъ намѣрихъ въпроса за съдебната палата въ София и за затворитъ почти изученъ, и затуй работата съ него можа да се свърши по-скоро.

К. Кръстевъ: Въпросътъ за Русенската съдебна палата е изученъ окончателно, г. министре, и се намира въ Вашето министерство.

Министъръ П. Абрашевъ: Не е изученъ.

Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Въражението на г. министра на правосъдието не е убедително. Върно е, че, споредът закона за отчетността по бюджета, за да се построи извѣстно обществено здание, което костува повече отъ 150.000 л., тръбва да има непрѣмѣнно законъ. Г. министърътъ казва, че такъвъ законопроектъ не може да внесе за русенската и пловдивската съдебни палати, заради туй, защото въпросътъ не е изученъ. Г. Кръстевъ много право спомена, че въпросътъ за постройката на съдебната палата въ Русе е изучванъ отъ прѣди три години. Даже г. Панайотовъ бѣше избрали мястото и щѣхме да я строимъ, но подиръ, мисля, търгътъ за купуване на мястото не можа да се утвѣрди и палатата остана непостроена.

Министъръ П. Абрашевъ: Безъ да има планове?

Н. Мушановъ: Но, както и да е. Плановетъ за постройката на съдебна палата въ Пловдивъ и Русе могатъ много скоро да се направятъ. И подиръ, нека си кажемъ, което е право, за народното представителство нѣма да тръбватъ всички архитектурни тѣнкости за постройките, колкото ще тръбва единъ контролъ на народното представителство, относително разходването на пари повече отъ 150.000 л. Министерството на общественитетъ сгради може сега да ви даде едни общи планове, много по-обширни, отколкото дотайлни, да се види, че наистина постройката ще костува повече отъ 150.000 л., да може да се убѣди народното представителство, че има нужда отъ сумитъ, които г. министърътъ на правосъдието иска, да се съгласи и г. министърътъ на финансите за такива разходи, като може да прѣвиди съответните приходи, а, както виждате, приходитъ съ се едни — заемъ, който ще се сключи и отъ който ще се посрещнатъ всички тѣзи разходи. Та, въражението на г. министра не е убедително.

Ето защо, безъ да продължавамъ по-надълго, азъ оихъ молилъ г. Абрашева, когато си свързва имото съ разрѣшаването на въпроси, които българското правителство чака отъ дълги години, нека, какъ подиръ, ама и смѣлостта да направи една гръчка по-напрѣдъ, и разрѣши, наистина, въпросите по-радикално. Ние имаме грѣхъ, че не сме подели въпроса, а г. Абрашевъ ще носи грѣха, че, когато съ разрѣшилъ три четвърти отъ въпроса, оставилъ е една четвъртъ иерархъшенъ. Разрѣшете го окончателно, г. Абрашевъ, и съмѣтамъ, че и Вие ще б-

дете доволни, и народното представителство ще изпълни своя дългъ, и ще услужимъ много добре на българското правосъдие.

Прѣседателътъ: Има думата г. д-ръ Христо Мутафовъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ: Г. г. народни представители! Въпросътъ за построяването на съдебна палата не може да биде споренъ, защото всички единодушно признавамъ потрѣбата отъ постройката на самата палата. Онова, което заинтригува нѣкои отъ г. г. паддини представители, бѣше: на кое място да се построи съдебната палата. Но тръбва да признаемъ, че, слѣдът тая декларация, която г. министърътъ на правосъдието направи, въ смисълъ, че той не държи на втория членъ отъ законопроекта, който ни е представилъ — кждъ именно да биде построена съдебната палата, да-ли на мястото на Чернаджамия, или на мястото „Денкоглу“ — слѣдът тая декларация, казвамъ, ние можемъ да бдемъ по-спокойни и да погледнемъ на въпроса малко по-друго-яче. При все това, не е безъ значение, ако още сега въ Народното събрание се кажатъ нѣ-колико думи, като една прѣпоръка на комисията, която ще има да разглежда законопроекта и да се занима съ въпроса, да-ли да се спре на нова място, което е прѣпоръчано въ самия законопроектъ, или пъкъ да избере за място на постройката на съдебната палата мястото „Денкоглу“. И затова, макаръ да си запазвамъ правото да дамъ нѣкои обяснения, които имамъ нарѣка, въ комисията, когато дойде да се гледа въпросътъ, кое отъ двѣтъ мяста да се прѣдпочете, макаръ, казвамъ, да би могло въ самата комисия да се дадатъ тѣзи обяснения, още отсега би могло да се изтъкне, че прѣимущество на мястото „Денкоглу“ е толкова очевидно, че едва-ли би могло да има споръ отъ тая страна на въпроса.

Онова, което шокира правителството и което би могло на прѣвът планъ да шокира и нѣкои отъ г. г. народните представители, то е голѣмата сума, която градскиятъ съвѣтъ иска за това място, понеже то е общинско, именно 1.200.000 л. Но, г. г. народни представители, азъ мисля, че нито правителството, нито ние тръбваше да правимъ въпросъ отъ тая сума. Какво е за държавата 1.200.000 л., когато се касае да се построи едно монументално здание, каквото ще биде съдебната палата? И, най-сетне, имайте прѣдъ видъ, че, ако държавата вземе мястото „Денкоглу“, тя ще вземе едно място, което дѣйствително има тая стойност, която община иска, и не само тази стойност, ами, ако щете, два пъти и три пъти по-голѣма отъ нея. Па даже да допуснемъ, че дѣйствително тази сума е голѣма и че въ дадения случай би могло да се избере друго едно място, за което да се даде по-малка сума, азъ ще погледна отъ друга страна на въпроса. Да допуснемъ, че ще платимъ на община 1.200.000 л. Столичната община, обаче, се намира въ такова бѣдствено положение, че даже да ѝ дадемъ една дотация, единъ даръ отъ страна на държавата, тя би заслужила това, поради стѣснителното положение, въ което се намира сега. Бѣше врѣме, когато държавата се виждаше принудена да отпуска, чрѣзъ своите редовни бюджети, субсидии на столичната община въ размѣръ на 500.000 л. годишно. Слѣдователно, какво би било, ако сега дадемъ на община една помошъ отъ 1.200.000 л., или отъ единъ миллионъ, за това място, което тя ще ни даде, за да имаме пригодно място за такава монументална сграда, каквато ще биде съдебната палата?

Тръбва да имаме прѣдъ видъ и друго нѣщо. Държавата се намира въ едно отношение къмъ община като кредиторъ къмъ дългъцникъ, защото

държавата претендира отъ общината стойността на онова място, на което се построиха халитъ. Доколкото ми е известно, държавата претендира за това място повече отъ единъ милионъ лева и, ако общината сега претендира 1.200.000 л. за мястото „Денкоглу“, би могло да стане едно прихващане, безъ, въ същностъ, да стане нужда държавата да изядви даже единъ сантимъ отъ своя ковчегъ, защото, чисто и просто, по пътя на такова едно прихващане стойността на мястото, на което съм построени халитъ, може да се прихваща съ стойността на мястото, дълго ще се построи съдебната палата. По този начинъ, отъ една страна, няма да се засегне чувствително държавната казна, отъ друга страна, ще бъдемъ задоволени и ище, които искаме столицата да бъде украсена съ съдебна палата тъкмо тамъ, където ѝ е мястото.

Та, казвамъ, по всички тъзи съображения, азъ взехъ думата само да помоля г. г. членоветъ на комисията по Министерството на правосъдието, когато ще разглеждатъ самия законопроектъ, да вземът въ съображение всички тъзи мотиви, които изложихъ накъсъ, и като имать прѣдъ видъ декларацията, която г. министърътъ на правосъдието направи, да се вземе едно рѣшение по тоя въпросъ въ такава смисълъ: съдебната палата да се построи не на мястото на „Черната-джамия“, както гласи чл. 2 отъ законопроекта, а да се построи на мястото „Денкоглу“.

Техническиятъ съображения за това ще оставя на ония, които съм по-компетентни отъ мене, като техники, да ги наведатъ тъй. Достатъчно е да изтъкна още едно съображение, че за постройката на съдебната палата ще тръбва едно пространство минимумъ отъ 10 хиляди квадратни метра, когато мястото на „Черната-джамия“ е едва 4—5 хиляди квадратни метра. Нека не се правятъ гръшъки, като се построяватъ великолѣпни сгради на толкова малки места, каквато гръшка се направи съ постройката на зданието за Цирекцията на пощите, телеграфите и телефоните, което тръбвало да бъде построено въ центра на града, на една широка площадъ, а се построи на двѣ хиляди квадратни метра, и днесъ и държавата, и всички чувствуваме, каква колosalна гръшка се направи съ постройката на това помѣщение въ такъв затулън край. Най-сетне, ония отъ насъ, които съм имали възможностъ да посетятъ чуждестранни столици, знаятъ, че всички монументални сгради съчрътчаватъ въ центра на града; не се втикатъ въ крайцата на града, а се поставятъ тамъ, където би тръбвало да стоятъ, за да могатъ да дадатъ и украса на столицата, още повече, когато ище не виждаме центра на нашата столица застроенъ съ такива великолѣпни сгради, каквито би тръбвало да го украсяватъ.

Па, най-сетне, тръбва да имаме прѣдъ видъ, че съдебната палата ще има да обслужва не само на населението отъ околните, но и на цѣлото население отъ столицата, което брои повече отъ 100 хиляди жители.

Нѣкой отъ большинството: Тя ще бъде и за цѣла България.

Д-ръ Х. Мутафовъ: Слѣдователно, безъислено е да искаме да тикаме тази постройка въ единъ кътъ на столицата и да караме жителите отъ всички други нѣйни квартали да отиватъ на другия край на столицата. Най-справедливо е, тая сграда да бъде въ центра, та далечината отъ всички крайща, отъ всички квартали и участъци на столицата до това място, дълго ще бъде построена съдебната палата, да бъде еднаква, за да могатъ по този начинъ и гражданинъ, които търсятъ правосъдие и въобще всички ония, които иматъ работа съ сѫдилищата,

да бъдатъ улеснени, по възможность, по-скоро да се добератъ до това място, а не да бъдатъ принудени да ходятъ чакъ въ той край на столицата, където съ законопроекта се иска да бъде построена съдебната палата, т. е. на мястото на „Черната-джамия“. Гръшъката, която съществува сега, г. г. народни прѣдставители, съ раздробление на учрежденията по съдебното вѣдомство, не тръбва да се поизтваря. Ние, адвокатите, които имаме по 3—4 дѣла на денъ въ разни инстанции, най-добре чувствувахме, колко е трудно, когато сме принудени да отиваме въ оия край при Кюлюциѣ, дѣлъ съ мироуправителъ сѫдилища, отъ тамъ по друго направление — въ Касационния съдъ и т. н. Ето защо, понеже при постройката на съдебната палата никой нѣма намѣрение да заставя гражданинъ отъ всички квартали на столицата да отиватъ само въ единъ квартъ, съдебната палата тръбва да бъде построена въ центъ на столицата, за да бъде, отъ една страна, великолѣпна украса и, отъ друга страна, да даде възможностъ лесно да си обслужватъ всички, които ще иматъ работа съ правосъдието.

По всички тъзи съображения, азъ още единъ пътъ прѣоргажамъ на комисията да има прѣдъ видъ монтъ бѣлъжки, и моля г. министър — макарътъ да замви, че не държи на мястото, където ще се построи палатата — още отсега да се съгласи, тази палата да бъде построена на мястото „Денкоглу“, а не на мястото при „Черната-джамия“.

Колкото за срѣдствата, ще има отъ кѫде да се памѣрятъ тѣ. Нека отбѣлъжимъ и това обстоятелство, че минологодишниятъ бюджетъ се сключи съ единъ излишъкъ отъ 10 милиона лева. Вие знаете, че отъ този излишъкъ гласувахме близо четири милиона лева за нуждите на армията. Какво щѣло да бъде, че ще гласуваме 2—3 милиона за нуждите на правосъдието въ България? Азъ мисля, проче, че паричната страна на въпроса не тръбва ни най-малко да покира нито правителството, нито народното прѣдставителство, нито членоветъ на комисията.

Повторно ходатайствува да се вземе отъ комисията рѣшение въ смисълъ, съдебната палата да бъде построена на мястото „Денкоглу“, а не тамъ, дѣлъ прѣдвижда законопроектътъ. (Рѣкоплѣскансъ отъ большинството)

Прѣдседателътъ: Има думата г. Петко Теодоровъ.

П. Теодоровъ: Г. г. народни прѣдставители! При гласуването на бюджета на Министерството на обществените сгради се повдигна въпросъ за построяване държавни здания, въ които да се помѣщаватъ разни учреждения, и се изказаха нѣкои добри мисли, въ смисълъ, че е желателно държавата да заема да направи, по част по-скоро да се занимава съ въпроса за постройката на държавни здания, защото наемитъ, които сега плаща, съ доста голъми и съ въ състояние прѣдостатъчно да рентиратъ единъ засмя за постройката на тъзи здания. Въ този редъ на мисли, при гласуването на бюджета се прие, безъ разискване, едно отдѣлило перо отъ 500.000 л., за постройка на съдебна палата. Тъзи 500.000 л. се прѣдназначиха за прѣдварителни изучвания, за съставяне на проекти, за произвеждане на конкурси и въобще за проучване на постройката и, ако е нужно, за отчуждаване на известно място.

Обаче, за да се започне постройката, за да се опрѣдѣли размѣрътъ, масшабътъ, на който тя тръбва да бъде построена, съгласно закона за отчетността по бюджета, се изисква специаленъ законъ, понеже постройката сама по себе си надминава прѣвидението минимумъ. Днесъ този специаленъ законъ ни се прѣдставя, и се прѣдставя, може да се каже, въ

две точки: първата точка е, че разходит по тази постройка се определят въ един размѣр отъ 3.000.000 л., а втората точка е, че постройката на това здание трѣба да бѫде на извѣстно указано вече, фиксирано мѣсто. Сега и азъ искамъ да спра вашето внимание по тѣзи две точки.

По въпроса за размѣра на сумата. Извѣстно ви е, г-да, че италиянците, напр., сѫ започнали постройката на една сѫдебна палата за около седемъ милиона лева, а сега не имъ стигатъ 27 милиона лева; извѣстно ви е така сѫщо, че Белгия, напр., която брои около шестъ и половина милиона население — нѣщо, което и ние ще бѫдемъ, може-би, по-диръ 10—15 години — има една сѫдебна палата за 77 милиона лева. Най-грандиозното, така да се каже, най-монументалното здание не само въ Брюксель, но въ цѣла Белгия е брюкселскиятъ Palais de Justice, който се отличава не само по обширността и солидността на сградата, но и по особено добрия изборъ на мѣсторазположението му. Мѣстото е разположено така, че отъ четиритѣ страни се влизатъ въ различни етажи на зданието, и отдѣто и да се погледне, дава внушителенъ видъ, като се вижда отъ цѣла Брюксель, който е разположенъ на тераси.

Сѫдебната палата, която ние ще строимъ тукъ, въ столицата, не може да бѫде за три милиона лева. Тази сума е недостатъчна, защото предварителните изучавания сѫ показали вече, че помѣщението, стаите, салоните и т. н. трѣба да бѫдатъ импозантни, грандиозни, каквито сега нѣмаме. То ще заема една квадратура не по-малко отъ 10 хиляди квадратни метра; а такова едно монументално, вѣковно здание не може да се строи съ 300 л. квадратниятъ метъръ; то трѣба да се строи най-малко съ 600—700, а може-би, и 1.000 л. квадратниятъ метъръ. И менъ ми се струва, че въ това отношение ще направимъ една грѣшка, ако отсега за минималенъ размѣръ на сумата опредѣлимъ 8.000.000 л. и следъ врѣме инженерите и архитектите да бѫдатъ обвинени, че сѫ започнали постройката съ една незначителна сума, а въ последствие сѫ я свършили съ сума въ двоенъ размѣръ. За да не се направи такъвъ упрекъ, за да се постави още отсега зданието на онзи масштабъ, на който му прилича да бѫде, азъ бихъ молилъ, още сега минималниятъ размѣръ на сумата да се увеличи отъ три на шестъ милиона лева, като се смета по 600 л. на квадратенъ метъръ. Трѣба да се има предъ видъ и това съображение, че голѣмитъ, обширниятъ салонъ, който сега липсватъ въ всѣко едно сѫдлище, не позволяватъ да има двойни и тройни етажи, и следователно, квадратурата на първия етажъ не може да се смета и сумира съ тази на втория и третия.

По отношение на втората точка отъ законо-проекта — за фиксиране мѣстото, дѣто ще се построи сѫдебната палата — менъ ми се струва, че по е желателно, Народното събрание да не се произнася сега, не по съображението, че ние не сме компетентни, ами защото има, освѣнътъ икономически, още и маса други съображения, които налагатъ да се предостави това на компетентните технически власти, тѣ да се произнесатъ, съобразно съ назначението на сградата, съ нуждите, съ удобствата на публиката, на адвокатурата, на магистратурата и пр., за да подбератъ подходяще мѣсто, каквото тѣ памѣратъ въ столицата. Истина е, че ние не сме господари да разполагаме съ чужди мѣста. Азъ не мога да се съглася, напр., съ изказаното мнѣніе за построяване палатата на площа „Денкоглу“. Преди всичко, ние не разполагаме съ тази площа; тя е чужда и ние не можемъ да вземемъ рѣшеніе да строимъ здание на чужда, непринадлежаща намъ площа. Азъ не бихъ желалъ да се впускамъ да

фиксираме мѣстото, кѫдѣто и да било. Ако е нужно това, по моето схващане, азъ бихъ посочилъ друго едно мѣсто; бихъ посочилъ, напр., мѣстото срѣту градския домъ, което е дѣржавно — дѣвическата гимназия, заедно съ цѣлото свободно мѣсто около нея. По този начинъ ние ще имаме една градска градина, около нея дворецъ, градския домъ, Народния театъръ, Сѫдебната палата и т. н. — ще имаме една площадъ и една градина, около която сѫ разположени всички най-красиви и монументални здания въ столицата. Азъ поддържамъ възгледа, че тѣзи капиталини съоружения въ столицата не трѣба да се прѣскатъ, по каквito и да е причини по разните части на града, за да се облагодѣтельствува разните квартали. Споредъ мене, това е грѣшка. Всичко пѣнно, всичкото съкровище, което можемъ да вложимъ въ столицата трѣба да бѫде концентрирано по възможностъ въ нѣколко главни точки, въ центровете, така да се каже, на столицата, за да може всичко това да хармонира едно съ друго. Дѣвъ та-кива точки, споредъ мене, има сега-засега тукъ; градската градина съ площада „Александъръ“ и площада около новата църква „Св. Александъръ Невски“. Казвамъ тѣзи съображения, за да подчертая мисълта, че азъ не съмъ за прѣскането на монументалните здания навредъ изъ столицата, за да се ползватъ всички пейни квартали, ами съмъ за сгрупироването имъ, по възможностъ, въ нѣколко центрове. И мисълта ми, по-нататъкъ, е: ние тукъ да не фиксираме извѣстно мѣсто, а да предоставимъ това на техническия власти, тѣ да опредѣлятъ мѣстото за сѫдебна палата, въ зависимостъ отъ терена, въ зависимостъ отъ окръжавящите здания.

Прочее, като изказвамъ не само моето задоволство, но, вѣрвамъ, и задоволството на всички тукъ, отъ представения законопроектъ, понеже съ него започваме да реализираме една отъ нашите идни, които прибди два мѣсеца, ни вълнуваха и върху които всички сме съгласни, азъ съмъ на мнѣніе да приемемъ предложенія законопроектъ по принципъ, да го изпратимъ въ комисията, като сѫщевременно пожелаемъ, че въ тази комисия размѣрътъ на сградата да бѫде увеличенъ поне на 6.000.000 л. и да се предостави на техническия власти да избератъ подходяще мѣсто, кѫдѣто да бѫде построена тази палата. Въ случаи, разбира се, трѣба да се вземе и съгласието на градския съветъ, съ който дѣржавата има цѣла редица съмѣтки, било по хелийтъ, било по митата за плащане на трѣби, било по други нѣкои работи. Дѣржавната и общинската нужда въ случаи съвпадатъ и затова дѣржавата и община трѣба заедно да опредѣлятъ подходящето мѣсто, като понесатъ съответните жертви едната и другата.

Прѣдседателъ: Има думата народниятъ представител г. Теню Начевъ.

Т. Начевъ: Г. г. народни прѣдставители! Нуждата отъ построяването на сѫдебна палата е несъмѣнно и не подлежи на споръ. Помоему, ако се отнася въпросътъ само да разрѣшимъ на правителството да строи сѫдебна палата, ние можемъ да се произнесемъ; но да опредѣлямъ размѣръ на сумата, която трѣба да се похарчи, и мѣстото, дѣто палатата трѣба да се построи, мисля, че е прѣждевременно. Нуждата да се построи сѫдебна палата, казвамъ, е несъмѣнна, защото, ако имаме сѫдебна палата, раздаването на правосѫдие ще бѫде по-удобно, па и отъ икономическа точка зреене, както нѣкои прѣд говоривши казаха, ще има полза. Заедно съ това, сѫдебната палата, г. г. народни прѣдставители, помоему е единъ монументъ, единъ паметникъ, който изразява културния напредъкъ на народа, който го

строи. Слѣдъ вѣкове поколѣнія ще сждатъ за успѣха на нашия напрѣдъкъ отъ тѣзи монументи. Слѣдователно, прѣдварително трѣбва да се изучи добрѣ, какъвъ трѣбва да бѫде такъвъ монументъ, трѣбва да се пригответъ плановетъ, и само слѣдъ това да можемъ да се произнесемъ, би ли била въ състояние дѣржавата да отпусне нужния кредитъ за построяване на тази палата. Не можемъ да се рѣшимъ сега още да опрѣдѣлимъ една сума отъ 3.000.000 л., когато възможно е да трѣбва да се похарчатъ 5, или 10 милиона лева.

Отъ друга страна, г-да, азъ мисля, че опрѣдѣлянето на мѣстото е не само прѣждеврѣменно, но не е и отъ нашата компетентностъ. Опрѣдѣлянето мѣстата, на които могатъ да се построяватъ каквите и да е сгради, е отъ компетентността на градските съвети. Градските общини иматъ право да позволяватъ тукъ да бѫде построена църква, тамъ джамия, тамъ палата и пр.

П. Теодоровъ: (Възразява нѣщо)

Т. Начевъ: Струва ми се, че това е отъ компетентността само на градските съвети; покрайнѣй мѣрѣ, трѣбва да става съ тѣхното съгласие и въ никой случай противъ тѣхното съгласие. Какъ ще можемъ ние да се произнесемъ да построимъ сѫдебната палата тукъ или тамъ, ако единъ денъ общината се противопостави и каже: азъ на това мѣсто не ви позволявамъ да строите сѫдебна палата? Слѣдователно, казвамъ, ние не можемъ да се произнесемъ за мѣстото, безъ да вземемъ прѣдварително съгласието на общинското управление, което е компетентно, споредъ законите, да позволява или не постройки на извѣстни точки.

Но, както казахъ, г-да, азъ считамъ, че сѫдебната палата е изразъ на културното състояние на единъ народъ. Тя е храмъ на правосудието. Ние не можемъ да захвѣрлимъ този храмъ на единия край на града. Той трѣбва да бѫде наредъ съ всички други паметници, които прѣставляватъ величието на една страна; тамъ, кѫдето е дворецътъ, тамъ, кѫдето е църквата „Св. Александър Невски“, около този центъръ може да се издигне едно такова монументално здание. Слушахъ г. министра да казва, че имало друго едно мѣсто, което общинското управление одобрявало, именно мѣстото, дѣто бѣ „Денкоглуското училище“, но че правителството не можело да се рѣши да го вземе, защото трѣбвало да заплати единъ милионъ и нѣколко хиляди лева за отчуждението му. Прѣди всичко, г-да, азъ мисля, че първата нужда е да се пригответъ всички планове за постройката на зданието, и когато дойде въпросъ, кѫде трѣбва да се построи, тамъ не може да има никаква прѣчка. Народната, дѣржавната нужда — въ това отношение не съмъ съгласенъ съ г. Петко Теодоровъ — налага и експроприация. Ако има мѣсто, дѣто би трѣбвало да се постави тази палата, макаръ и да бѫде чуждо владѣніе, то може да бѫде отчуждено по силата на закона; въ това не може да има прѣятствие.

Колкото се отнася до паритѣ, които трѣбва да се платятъ, това не трѣбва ни най-малко да плаши правителството. То не трѣбва да сънта, че е загуба, че е излишенъ масрафъ, ако трѣбва да даде за експроприация на мѣста $1\frac{1}{2}$ милиона лева на общинското управление, защото тия пари, които ще даде на общинското управление, споредъ моето мнѣніе, не сѫ загубени; то е сѣ едно да вземемъ паритѣ отъ единия джобъ и да ги туримъ въ другия. Азъ ви увѣрявамъ, че градскиятъ съветъ въ столицата, ако единъ денъ дойде въ положение да има нужда, ще се обѣрне къмъ правителството, и то е длѣжно да му дава субсидия. И, струва ми се, не е далечъ денѣтъ, когато Народното събра-

ние ще трѣбва да гласува субсидии на Софийското общинско управление не отъ единъ милионъ, а, може-би, отъ 10 милиона лева. Слѣдователно, ако днесъ се иска отъ насъ да дадемъ на общинското управление $1\frac{1}{2}$ милиона лева, това не трѣбва да бѫде прѣятствie, а трѣбва съ готовностъ да ги дадемъ, защото всѣкѫдѣ въ свѣта столиците се облагатъ на помошта на правителствата. Не могатъ, асъж, да не се облагатъ. Столицата е длѣжна да посрѣща извѣнителните нужди на цѣлата дѣржава, а не само на града. Прѣди нѣколко дена имахме тѣржество, за които общинското управление похарчи грамадна сума; по-нататъкъ ще имаме друго, вѣчно ще ги имаме. Ето защо, както е въ другите столици, тѣй и въ София ще дойде денъ, когато правителството ще трѣбва да се притече на помощъ съ дѣржавни пари въ разлогътъ на общинското управление. Слѣдователно, ако тукъ общинското управление иска да направи една печалба отъ $1\frac{1}{2}$ милиона лева, чини ми се, че е много дребнаво да казвамъ: защо да дадемъ толкозъ пари. Не толкозъ да дадете, ами и 5—10 милиона лева да дадете, пакъ паритѣ не сѫ загубени. Това искахъ да кажа.

Ето защо, ние днесъ можемъ да рѣшимъ, че позволявамъ на правителството да изработи и приготви плановетъ за постройката на една сѫдебна палата, но не можемъ да опрѣдѣлимъ размѣръ на тая сума, която трѣбва да се похарчи, безъ да имаме прѣдъ видъ тия планове, както не можемъ да си позволимъ и да опрѣдѣлимъ, което и да е мѣсто за тази палата.

Прѣдседателътъ: Има думата г. министъръ на правосудието.

Министъръ П. Абрашевъ: Г. г. народни прѣдставители! Това, което казахъ, и въ обясненията, които дадохъ, прѣди да станатъ тѣзи разисквания, ще кажа и сега: по въпроса за нуждата да се построи сѫдебна палата, както се чува отъ всички страни, разногласие нѣма; законопроектъ за построяване на сѫдебна палата се посрѣща съчувственно отвсѣкѫдѣ. Критика тукъ, въ Народното събрание, се прави, първо, върху опрѣдѣлената стойност на сградата за тая палата и, второ, върху мѣстото, дѣто се смята да се построи. Ямболскиятъ народенъ прѣдставителъ, г. Петко Теодоровъ, излѣзе тукъ, прѣдъ въсъ, да критикува посочената въ законопроекта цифра, 3 милиона лева, като изтѣкна възможността, по-сетиѣ, при разходване сумитѣ за тая палата, да се излѣзе отъ указания въ закона размѣръ и да се достигне до размѣръ 6 милиона лева; затова той прѣдлага, още отсега да се впишатъ въ законопроекта, вмѣсто 3 милиона, 6 милиона. Азъ, въ сѫщностъ, не бихъ ималъ нищо противъ това, да се остави единъ по-голѣмъ просторъ на технически при постройката на сѫдебната палата — просторъ относително стойността — за да излѣзе нѣщо по-хубаво. Тъй че, по начало не бихъ ималъ нищо противъ, ако впишете вмѣсто три милиона 6 милиона, па, ако щете и 12. Г. Петко Теодоровъ ви каза, че сѫдебната палата въ Брюкселъ струва 75 милиона лева. Азъ зная, че струва 50 милиона, но, въ всѣки случай, и 50 милиона е огромна стойностъ. Сѫдебната палата, напр., въ Мюнхенъ, струва 10 милиона лева. Колко ще струва нашата? Азъ казвамъ три милиона лева. И когато вписвамъ въ законопроекта три милиона лева, азъ не правя това отъ себе си. Специалисти, като г. Теодорова, не единично, а въ комисия, слѣдъ тщательно изучване, слѣдъ вземане въ внимание данните, почерпани отъ разни лица по сѫдебното вѣдомство за това, какво е потрѣбно за построяване на апелационната, касационната и окръжните сѫдилища, сѫ изчи-

слили стойността на това здание на три милиона лева; азъ не можехъ, осъбънъ да изпълня единъ дългъ, съобразно съ чл. 18 отъ закона за отчетността по бюджета, и да кажа, че съдебната палата ще струва три милиона лева. Ако техницитъ сѫ направили погръшка въ изчислението, не може да вините мене и никого. Вписването на тая сума става във основа на изучвания отъ Министерството на правосъдието, заедно съ Министерството на обществените сгради.

П. Теодоровъ: Позволете ми, г. министре, една бѣлѣшка. Въпросът е, че тамъ правятъ смѣтка върху три хиляди метра квадратура, на три етажа, а азъ казвамъ, площта да бѫде много по-голѣма, за да има салони и пр.

Министъръ П. Абрашевъ: Квадратурата е смѣтната около 3.600 и нѣколко метра.

Прѣседателътъ: Продължавайте, г. министре.

Министъръ П. Абрашевъ: Азъ ви обяснявъ, че туй, което се влага въ законопроекта, е направено във основа на изучванията на хора отъ единъ занаятъ съ Вашия, г. Петко Теодоровъ — инженери и архитекти. Разбира се, трѣбваше да се основа на тѣхното мнѣние; не мога да вложа нѣщо свое. Но, казвамъ, ако въ комисията се намѣри за нужно да се излѣзе вънъ отъ размѣра, указанъ въ законопроекта, да се впише шестъ милиона лева, или една по-голѣма сума, нѣма да имамъ нищо противъ. Обаче, азъ сѣ мисля, че, ако въ комисията ние бихме рѣшили да излѣземъ отъ стойността, показана въ законопроекта, ба трѣбвало да повикаме на ново техницитъ да правятъ изчисление и прѣсѣтане; друго-яче не би могло да стане, заподо смѣтната за три милиона лева е направена във основа на подробні изчисления: толковъ стаи, толковъ етажа, за такива нужди — всичко това съ взето въ внимание и се е получила цифрата три милиона. Това е по отношение стойността на сградата.

Кожкото се отнася до мѣстото, направи се упрекъ отъ нѣкои, че по-добре би било да не се вписва никакъ мѣстото, дѣто ще бѫде построена съдебната палата. Туй се направи, за да бѫдемъ въ съгласие съ закона. Чл. 18 отъ закона за отчетността по бюджета казва, че когато се проектиратъ постройки по-голѣми отъ 150.000 л., министерството обязателно трѣбва да иска съ законъ разрѣщение за това отъ Народното събрание и да изложи въ закона всички подробности касателно постройката, да подкрепи този законопроектъ съ нужните планове, да покаже стойността и пр.; въ такъвъ случай, трѣбва да се покаже и мѣстото, кѫдето ще бѫде построена сградата. Ние бихме могли да не показваме мѣстото само въ такъвъ случай, ако по размѣритъ си зданието би било таково, че да може да бѫде сложено на всѣко едно мѣсто, както, напр., това е за постройката на затворитъ. За тѣхъ, правимъ тѣй, понеже разните общински управления въ градищата, въ които ще строимъ затвори, съ готовностъ прѣлагатъ бесплатно мѣста и, слѣдователно, ние не се стѣсняваме кѫдѣ да построимъ сградитъ — затуй въ законопроекта не вписваме мѣстата, кѫдѣто ще бѫдатъ пострани тѣзи затвори. Но тукъ, при постройката на съдебната палата, не можемъ да прѣминемъ мѣлкомъ въпроса, дѣ ще бѫде построена тя, заподо тя не може да бѫде построена на всѣко мѣсто. Ако ние проектираме да бѫде построена на мѣстото на окръжния затворъ, това не става безъ съвсѣмъ да се вземе въ внимание, да-ли на това мѣсто може да бѫде сложена сградата. Ние

имаме прѣдъ видъ, че мѣстото при „Черната-джамия“ — окръжниятъ затворъ — е близо шестъ хиляди квадратни метра, а, споредъ изчислението, които дава комисията отъ Министерството на обществените сгради, съдебната палата ще бѫде построена на 3.600 кв. м.; прави се изчисление и се казва, че на такова мѣсто може да легне тази палата. Сега, тукъ се изтѣква обстоятелството, че мѣстото може да се окаже недостатъчно, че трѣбва да има площъ, че зданието ще се опре на храма „Св. Седмочисленици“, та може да се осакати, че ще бѫде отдалечено отъ периферията на града и пр. Това сѫ съображеніе, които не могатъ да се игнориратъ съвсѣмъ, и фактътъ, че Министерскиятъ съвѣтъ първоначално се е интересувалъ да вземе мѣстото на „Денкоглуското училище“, за съдебната палата, показва, че и той се е въодушевлявалъ отъ желанието да намѣри едно по-общирно мѣсто, поставено по въ центра на града, и тамъ да се построи съдебната палата. Но, г. г. народни прѣставители, вие не можете да обвинявате насъ, че се показвамъ не толкова щедри, както се показватъ нѣкои отъ прѣдлаговиците господи. „Какво, казватъ, отъ това, че ви искатъ 2 милиона лева? Дайте 5, 6 милиона лева“ — такива думи се чуватъ тукъ, въ Народното събрание. Ние всички знаемъ, каква охрана трѣбва да очаква едно градско общинско управление отъ държавата. Но, когато ние дохаждаме да тѣрсимъ мѣсто, потрѣбно намъ за една сграда, ние не можемъ да се показваме щедри не за своя лична смѣтка, а за смѣтка на казната. Вие не можете да ме упреквате даже въ това, че азъ скажахъ прѣговорите съ градския съвѣтъ, защото каквито думи говорише тукъ г. Мутафовъ, такива думи ми говорише и г. кметът на Софийското градско общинско управление. „Какво значи, ми казваше той, че ще дадете 1.200.000 л.; дайте 2, 3 милиона лева; това ще бѫде за въ полза на града“. Да, но вие имате мѣсто, а ние имаме нужда отъ мѣсто, ние и вие влизаме въ сдѣлка; какви сѫ тѣзи цѣни, които ни прѣлагате? Дайте ни резонни цѣни. Тѣзи цѣни, които ни прѣлагате, по никакъ начинъ не сѫ дѣйствителни; тѣ сѫ ескорбитантни, изкуствено подигнати, както въобще тукъ, въ София, изкуствено се повдигатъ пѣнитѣ.

Д-ръ Х. Мутафовъ и други: Не е истина.

Министъръ П. Абрашевъ: Чу се, че Министерскиятъ съвѣтъ е вземалъ рѣшеніе да се построи съдебна палата на мѣстото на Денкоглуското училище и веднага се създаде такова настроение въ Софийската община; сега е моментътъ да можемъ да пипнемъ отъ държавната казна 2.000.000 л.; даже и въ бюджета си тя е вписала тия 2.000.000 л. И ние при каква обстановка се намираме? Отъ една страна имаме мѣстото на Софийската градска община, която се показва неотстѫпчиви; отъ друга страна имаме мѣстото, което е дѣржавна собственостъ. И безъ туй ние скоро ще очистимъ помѣщението на окръжния затворъ и ще прѣминатъ затворниците въ новото здание. Какво да правимъ тогава това мѣсто? Казвате: да го направимъ паркъ. Дѣйствително, хубаво е да имаме паркъ, но, когато имаме нужда да строимъ съдебна палата, нема ще отидемъ да отвараме тамъ паркъ? Не. Ние ще гледаме да правимъ икономии. Ние трѣбва да гледаме интереситъ на казната, г. г. народни прѣставители. (Възражения)

Отъ тѣзи съображенія ние сме се рѣжоводили, когато сме се спрѣли на мисълта и сме вписали въ законопроекта да се построи съдебната палата на мѣстото на окръжния затворъ. Азъ не сѫтъмъ, че въпросътъ е изчерпанъ, но азъ ви моля да го прѣд-

ръшавате тукъ. Законопроектът ще отиде въ комисията и тамъ ще се разберемъ. Ако можемъ да се споразумѣмъ съ градския съвѣтъ да вземемъ мѣстото на Денкоглуското училище, тамъ ще построимъ сѫдебната палата. Но, въ всѣки случай, на тѣзи цѣни, по които днесъ градскиятъ съвѣтъ иска да отстъпчи мѣстото, ние нѣма да се съгласимъ.

Т. Начевъ: Нѣма какво да се съгласявамъ съ градския съвѣтъ. Има законъ за експроприация. Столанинътъ даже и да не се съгласява да отстъпи доброволно мѣстото си, ще му го вземемъ насила.

Прѣдседателътъ: Понеже никой вече не иска думата, азъ считамъ дебатите за приключени и ще положа на гласуване приемането на законопроекта на първо четене.

Моля г. нардните прѣставители, които сѫгласни да се приеме на първо четене законопроектът за постройка на сѫдебна палата въ София и да се прѣпрати въ надлежната комисия, да си вдигнатъ рѣжката. (Болшинство) Приема се.

Втората точка отъ дневния редъ е; второ четене на законопроекта за измѣнение нѣкои членове отъ закона за пенсии по гражданското и военното вѣдомства. По желанието на г. военния министъръ тая точка засега се изоставя.

Сѫщо така се изоставя и третата точка.

Пристъпаме къмъ четвъртата точка отъ дневния редъ: разглеждане прѣложението за одобрение постановленията на Министерския съвѣтъ отъ 22 май 1910 г., 26 февруари и 5 април 1911 г., подъ № № 35, 14 и 24, относящи се за дневните пари на делегатите отъ смѣсената турско-българска комисия.

Министъръ генералъ Н. Никифоровъ: Моля да се отложи и точка четвърта.

Прѣдседателътъ: Точка четвърта отъ дневния редъ, по желанието на г. военния министъръ, тоже се отлага.

Понеже нѣма г. докладчика по законопроекта за индустриалните желѣзници, ще изоставимъ и петата точка отъ дневния редъ и ще прѣминемъ къмъ точка шеста.

Моля г. секретаря да прочете прѣложението за разрѣщение да се наеме отдѣлно помѣщеніе за канцелария на Българската легация въ Лондонъ за единъ периодъ отъ седемъ години, начиная отъ 7 юни 1911 г. съ годишъ наемъ 140 лири стерлинги.

Секретарь А. Кипровъ: (Чете)

„Прѣложение

отъ Министерството на външните работи и на изпълненията за разрѣщение да се наеме отдѣлно помѣщеніе за канцелария на Българската легация въ Лондонъ за единъ периодъ отъ седемъ години, начиная отъ 7 юни 1911 г. съ годишъ наемъ 140 лири стерлинги.

„Членъ единственный. Разрѣшава се да се наеме отдѣлно помѣщеніе за канцеларията на Българската легация въ Лондонъ за единъ периодъ отъ седемъ години, начиная отъ 7 юни 1911 г. съ годишъ наемъ 140 лири стерлинги.“

Прѣдседателътъ: Които приематъ това прѣложение, моля, да си вдигнатъ рѣжката. (Болшинство) Приема се.

Слѣдва прѣложението за одобрение указъ и докладътъ за разрѣщениетъ обикновени свърхсмѣтни кредити на разните министерства прѣзъ 1910 и 1911 г., съгласно чл. 126 отъ конституцията, и за прѣнесените суми отъ запазените фондове за попълване на нѣкои параграфи отъ бюджетите имъ за 1910 и 1911 г.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь А. Кипровъ: (Чете)

„Прѣложение

до XV-то обикновено Народно събрание,
първа редовна сесия.

„Прѣзъ 1910 г. и 1911 г. Министерскиятъ съвѣтъ е разрѣшавалъ обикновени свърхсмѣтни кредити, съгласно чл. 126 отъ конституцията, за нужди, изброени въ приложената тукъ таблица подъ буква „А“.

„Прѣзъ сѫщото врѣме е разрѣшавалъ съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣненията и допълненията му съ чл. 5 отъ закона, утвѣрденъ съ указъ № 26 отъ 2 мартъ 1911 г., да се прѣнасятъ суми отъ запазените фондове по бюджетите за 1910 и 1911 г., на разните министерства за попълване недостигали кредити по разни параграфи, подробно означени въ таблиците подъ букви „Б“ и „В“.

„Като долагамъ това на Народното събрание, честъ имамъ, на основание чл. чл. 30 и 32 отъ закона за отчетността по бюджета, да го помоля за одобрението на тѣзи кредити да вземе съдържаното

„Рѣшеніе

за одобрение указъ и докладъ за разрѣщениетъ обикновени свърхсмѣтни кредити на разните министерства прѣзъ 1910 и 1911 г., съгласно чл. 126 отъ конституцията и за прѣнесените суми отъ запазените фондове за попълване кредитите на нѣкои параграфи отъ бюджетите имъ за 1910 и 1911 г., съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣненията и допълненията му съ чл. 5 отъ закона, утвѣрденъ съ указъ № 26 отъ 2 мартъ 1911 г.

„Членъ единственный. Одобряватъ се указъ и докладъ:

.1. За разрѣщениетъ обикновени свърхсмѣтни кредити на разните министерства прѣзъ 1910 и 1911 г., по бюджетите за сѫщите години, съгласно чл. 126 отъ конституцията, означени въ приложената таблица „А“, на обща сума 5.275 л. по бюджета за 1910 г. и 895.559-10 л. по бюджета за 1911 г.

.2. За прѣнесените суми отъ запазените фондове за попълване на кредитите по нѣкои параграфи отъ бюджетите на разните министерства за 1910 и 1911 г., съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣненията и допълненията му съ чл. 5 отъ закона, утвѣрденъ съ указъ № 26 отъ 2 мартъ 1911 г., означени въ приложените таблици „Б“ и „В“.

„София, 20 ноември 1911 г.

Министъръ на финансите: **Т. Теодоровъ.**

Таблица А

за разрешените свърхсметни кредити на разните министерства през 1910 и 1911 г. по бюджетите за същите години, съгласно чл. 126 от Конституцията и чл. чл. 30 и 32 от закона за отчетността по бюджета, споредът изменинията и допълненията на последния съчл. 3 от закона, утвърден със указ № 26 от 2 март 1911 г.

№ по ред №	Номер и дата на указа, със който е разрешен кредитът	Сума		Наименование на разхода
		лева	ст.	
По бюджета за 1910 г.				
	Министерство на финансите.			
1	№ 75 от 5 май 1911 г.	5.275	—	За разходи — изложени въз постановлението на Министерския съвет от 21 априли 1911 г., протокол № 32.
	Всичко по бюджета за 1910 г.	5.275	—	
По бюджета за 1911 г.				
	Министерство на външните работи и на изловъданията.			
1	№ 44 от 6 априли 1911 г.	5.000	—	Помощ на сиротопиталището „Св. Патрик“ въз София, съгласно постановлението на Министерския съвет от 28 февруари 1911 г., протокол № 16.
2	№ 47 от 8 априли 1911 г.	1.500	—	За разход — изложенье въз постановлението на Министерския съвет от 29 март 1911 г., протокол № 22.
3	№ 135 от 15 октомври 1911 г.	5.000	—	За посрещане разносите на легациите въз Лондон по случаи тържествата за коронацията на Негово Величество английския крал Георг V въз Лондон, прѣз настоящата година.
	Всичко	11.500	—	
Министерство на вътрешните работи.				
4	№ 40 от 31 март 1911 г.	40.000	—	За набавяне и отпечатване избирателни пликове, нужни за изборите за великото и обикновено Народни събрания.
5	№ 74 от 5 май 1911 г.	50.000	—	За пътни и дневни пари на учителите, които, съгласно избирателния закон, са били назначени за членове на избирателните бюра за произвеждане изборите за великото Народно събрание.
6	№ 99 от 18 юли 1911 г.	80.000	—	За нужди за борба против холерата.
7	№ 107 от 4 август 1911 г.	40.000	—	За борба против холерата въз Варна.
8	№ 120 от 13 септември 1911 г.	16.000	—	За разноски по водене борба против холерата.
	Всичко	226.000	—	
Министерство на народното просвещение.				
9	№ 52 от 13 априли 1911 г.	9.000	—	За уреждане българската етнографска изложба въз Прага.
10	№ 63 от 28 априли 1911 г.	20.000	—	За откупуване архивата на покойния писател и революционер С. Раковски.
11	№ 66 от 28 априли 1911 г.	2.000	—	Помощ на софийското дружество на класните учители, за устройването от него народни четения.
	Всичко	31.000	—	
Министерство на финансите.				
12	№ 37 от 16 март 1911 г.	5.000	—	За изплащане пътни и дневни пари на повиканите от парламентарната слѣдствена комисия и разпитани от същата от провинцията лица и за други разходи на казаната комисия.
13	№ 43 от 6 априли 1911 г.	5.000	—	Помощ на женското дружество „Майка“ и на женското благотворително дружество „Екатерина Симидчиева“ въз София, за да дадат съдействие въз уреждането на втората славянска етнографска изложба „Българска жена“ въз Прага.
14	{ № 45 от 6 априли 1911 г. № 101 от 19 юли 1911 г. № 142 от 20 октомври 1911 г. }	8.000	—	За разноски по издръжане на персонал и доставянето на канцеларски потреби на държавния обвинител по съдебното на нѣкой от министрите от бившите кабинети на Р. Петровъ и д-ръ П. Гудевъ, за командировки на същия държавен обвинител и помощниците му и за заплати на двама секретари на особната (парламентарна) слѣдствена комисия.
15	№ 56 от 20 априли 1911 г.	1.705	—	За изплащане разхода, направен по пътуването на професора по медицината Г.А Йозелбергъ съ специален влакъ от Бълградъ до българската граница, за лъкуване на Негово Високо Прѣзъходителство О Божъ почивши пълномощен министър и извънреден пратеник на Русия — Сементовски-Курило, съгласно постановлението на Министерския съвет от 5 априли 1911 г., протокол № 24.

№ по редък	Номеръ и дата на указа, съ който е разрешен кредитът	Сума		Наименование на разхода
		лева	ст.	
16	№ 89 отъ 6 юни 1911 г.	216.300	—	За разноски по случай свикването на великото Народно събрание въ Търново: представители на председателя и на подпредседателите; пътни пари на народните представители; дневни пари на същите за 20 дни; за временно персоналъ, назначенъ за единъ мъсецъ; за пътни и дневни пари на чиновниците и служащите при Народното събрание, командирани въ Търново.
17	{ № 97 отъ 16 юли 1911 г. № 117 отъ 9 септември 1911 г. . . . }	92.800	—	За разноски по случай свикването на великото Народно събрание въ Търново: дневни пари на народните представители за 11 дни; заплата на временната персоналъ, отъ която машинописците и коректорите са задържани 45 дни следъ закриването на Събранието за извършване на започнатата работа по изработване дневниците; пътни и дневни пари на командирани чиновници и служащи при Народното събрание и за отпечатването на стенографията дневници на V-то велико Народното събрание.
18	№ 121 отъ 13 септември 1911 г. . .	3.254	10	За покриване разноските по погребението на починалия бивш министър-председател, председател на Народното събрание и общественъ деец Драган Цанковъ.
19	№ 136 отъ 15 октомври 1911 г. . .	50.000	—	За изплащане разходите, означени въ постановленията на Министерския съветъ, протоколи № № 47 и 66 отъ 3 юни и 26 август 1911 г.
	Всичко . . .	382.059	10	
	Министерство на правосъдието.			
20	{ № 65 отъ 28 април 1911 г. № 159 отъ 12 септември 1911 г. . . . }	75.000	—	За командировки на длъжностни лица по съдебното ведомство, които съзели участие въ произвеждане изборите за великото Народно събрание и за изборите за XV-то обикновено Народно събрание.
	Всичко . . .	75.000	—	
	Министерство на войната.			
21	№ 42 отъ 6 април 1911 г.	50.000	—	За изплащане разходите, произведени през 1910 и 1911 г. отъ делегатите на смесената турско-българска комисия по уреждане спорните погранични въпроси.
	Всичко . . .	50.000	—	
	Министерство на обществените сгради, пътищата и съобщенията. (Главна дирекция на пътищата, благоустройството и сградите).			
22	{ № 64 отъ 28 април 1911 г. № 77 отъ 6 май 1911 г.}	50.000	—	За разходи по поправка и приспособление на зданието на читалището въ Търново, дъто е засъдавало великото Народно събрание; за поправка на църквата „Св. Богородица“ и двора ѝ въ Търново; за поправки, извършени въ вилите, дъто е пребивавал Негово Величество Царя и за реновиране мобилиите, взети отъ русенския дворец; за осветление на читалището въ Търново съз електричество, осветление на улицата съ 10 икономически глобусни лампи; за пригответие военния клуб за помещение на г. г. министъръ и 100 легла въ казармите.
23	№ 93 отъ 13 юни 1911 г.	50.000	—	За разходи по приспособление зданието на читалището въ Търново и за други постройки и поправки, по случай откриването и засъдаването на великото Народно събрание.
	Всичко . . .	100.000	—	
	(Главна дирекция на железниците и пристанищата).			
24	№ 53 отъ 13 април 1911 г.	20.000	—	Помощь на комитета за построяването на санаториума „Фердинанд I“, за доизплащане обещаната нему отъ държавата помощъ отъ 100.000 л., съгласно постановлението на Министерския съветъ отъ 1 април 1911 г., протоколъ № 23.
	Всичко по бюджета за 1910 г. . .	20.000	—	
	Всичко по бюджета за 1911 г. . .	5.275	—	
	Всичко по бюджета за 1911 г. . .	895.559	10	

Таблица Б

за пръвнените суми отъ запазените фондове за попълване на кредитите по някои параграфи отъ бюджетите на разните министерства за 1910 г., съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣнението и допълнението му съ чл. 5 отъ закона, утвърдено съ указъ № 26 отъ 2 мартъ 1911 г.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане пръвненето на сумите	Сума		За попълване на		Наименование на разхода
		лева	ст.	гл.	§	
	Министерство на външните работи и изповѣданията.					
1	№ 2 отъ 11 януари 1911 г. . .	5.000	—	III	12	За отопление и освѣтление.
		20.000	—	V	21	За командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица и за разносни по прѣмѣстване и отиване до мястоизначенията на разни чиновници въ странство и за завръщането на уволнените чиновници въ България.
		1.100	—	III	10	За наемане помъщения съ и безъ мобилировка за министерството, легациите, консултватата, и пр. пр.
		3.600	—	III	12	За отопление и освѣтление.
2	№ 67 отъ 28 априли 1911 г. . .	540	—	III	13	За доставка на вѣстници, периодически списания и разни други съчинения за министерството, легациите и консултватата и печатане политически издания.
		500	—	III	14	За доставка и поправка на мобили за министерството, легациите и консултватата.
		10.800	—	V	21	За командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица и за разносни по прѣмѣстване и отиване до мястоизначенията на разни чиновници въ странство и за завръщането на уволнените чиновници въ България.
		Всичко . .	41.540	—		
	Министерство на вътрешните работи.					
3	№ 594 отъ 17 ноември 1910 г.	1.500	—	I	3	За отопление и освѣтление на министерството.
		2.000	—	II	6	За отопление и освѣтление на окръжните управлния.
		2.000	—	V	22	За купуване и поправане мобили, пощаница, цинографни площи, пиширащи и други машини.
		200	—	V	24	За формено облѣкло на разсилниците при министерството, Столичното градоначалство и окръжните управлния въ Бургасъ, Варна, Пловдивъ, Русе, Търново и Видинъ.
		1.500	—	V	27	За прѣвозване оръжие, облѣкло и други правителствени вещи.
		500	—	VI	81	За отопление и освѣтление на Дирекцията за опазване на общественото здраве, химически и хигиенически и други институти.
		3.000	—	VII	51	За купуване и поддържане на коне, кола, прѣвоз на болничните лѣкарни и прѣвъзане болни и болнични вещи.
		2.000	—	VIII	55	За канцеларски потреби и въобще разносни за карантинни цѣли.
		300	—	X	69	За повръщане неправилно внесени суми по склонени бюджети.
		1.000	—	II	7	За печатане годишните доклади на окръжните управители.
		1.000	—	III	10	За награда на отличивши се и помощъ на потърпѣвши стражари при изпълнение службата, а така също и на частни лица, оказавши съдѣйствие на полицията и на частни лица при нещастни случаи.
4	№ 653 отъ 11 декември 1910 г.	500	—	V	23	За вѣстници, списания и разни други книжа.
		1.000	—	VIII	56	За отопление и освѣтление на карантините.
		6.500	—	IX	59	За пътни и дневни цари, за командировки и прѣмѣстване на чиновници и служачи по санитарното вѣдомство.
		6.000	—	IX	60	За малки и бързи поправки на здания и разносни по поддържане на градини.
		100	—	I	2	За канцеларски потреби на централното управление.
		600	—	III	10	За награда на отличивши се и помощъ на потърпѣвши стражари при изпълнение на службата, а така също и на частни лица, оказавши съдѣйствие на полицията и на частни лица при нещастни случаи.
5	№ 59 отъ 10 февруари 1911 г.	2.500	—	V	22	За купуване и поправяне на мобили, пощаница, цинографни площи, пиширащи и други машини.
		350	—	V	24	За формено облѣкло на разсилниците при министерството, Столичното градоначалство и окръжните управлния въ Бургасъ, Варна, Пловдивъ, Русе, Търново и Видинъ.

№ по редър	Номеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасящого на сумитѣ	С у м а	За по- пълване на			Наименование на разхода
			лева	ст.	ч.и.	
5 № 59 отъ 10 февруари 1911 г.		700 —	VII	29	За изнаграждение за засѣданията на председателя и членовете на Върховния медицински съветъ, били тѣ и на държавни служба, както и на поканени въчи лица, съгласно чл. 14 отъ закона за опазване общественото здраве.	
		1.000 —	VII	47	За поддържане старото облѣкло, мобили и покъщицина въ болниците, санаториумитѣ и приютитѣ.	
		500 —	IX	59	За пътни и дневни пари за командировки и прѣмѣстване на чиновници и служащи на санитарното вѣдомство.	
		1.500 —	IX	60	За малки и бързи поправки на здания и разноски по поддържане на градини.	
		50 —	X	72	За изнаграждение на членовете въ комисии по изработване законо-проекти и други наредби, били тѣ длъжностни или частни лица.	
		2.665 —	II	5	За канцеларски потрѣби на окружните управлени.	
		120 —	II	7	За печатане годишните доклади на окружните управители.	
		2.435 —	III	14	За купуване и поддържане облѣкло, снаряжение и въоружение на стражата, купуване принадлежности за обучението имъ, лѣкуване болни стражари и поддържане алтрапометрическа станция.	
		4.785 —	III	16	За храна на задържаните въ полицейските затвори лица.	
		75 —	V	22	За купуване и поправяне на мобили, покъщицина, цинкографии площи, пищущи и други машини.	
6 № 68 отъ 28 юни 1911 г. . .		235 —	V	23	За вѣстници списания и разни други книжа.	
		30 —	VI	30	За канцеларски потрѣби, химикални, мобили и покъщицина, апарати, газолинъ и пр.	
		560 —	VI	31	За отопление и освѣтление на Дирекцията за опазване на общественото здраве, химически и хигиенически институти.	
		215 —	VI	34	За огопление и освѣтление на бактериологическия институтъ.	
		6.190 —	VII	41	За отопление и освѣтление на болниците, приютите, санаториумитѣ и др.	
		600 —	VII	45	За храна на болниятѣ въ болниците, приютите и санаториумитѣ, карантинираните бѣдни пътници, дежурния персоналъ, милосердните сестри, акушерки и паціентите при приютите и санаториумитѣ.	
		2.875 —	VII	47	За поддържане старото облѣкло, мобили и покъщицина въ болниците.	
		2.260 —	IX	59	За купуване и доставяне лѣкарства, прѣвъзочни материали и аптечни прибори за болниците и др.	
		4.270 —	IX	60	За малки и бързи поправки на здания и разноски по поддържане градини.	
		885 —	X	72	За изнаграждение на членовете въ комисии по изработване на законо-проекти и други наредби, били тѣ длъжностни или частни лица.	
		Всичко . . .	64.500 —			
Министерство на народното просвѣщение.						
7 № 97 отъ 11 ноември 1910 г. . .		2.000 —	I	3	За канцеларски потрѣби и пр.	
		400 —	I	5	За купуване и поправяне мобили и малки поправки и пр.	
		4.000 —	VI	43	За наемане помѣщенія.	
		800 —	VI	45	За отопление и освѣтление.	
		700 —	VI	46	За купуване и поправяне мобили, малки поправки, обдържане зданията, сбирките и други подобни.	
		1.000 —	VI	47	За учебни пособия и принадлежности и всѣкакъвъ видъ материали по ръчна работа, нужни за обучението и пр.	
		1.000 —	VII	51	За отопление и освѣтление.	
		900 —	XII	108	За изнаграждение на членовете отъ дисциплинарните комисии.	
		1.234 —	V	38	За купуване и поправяне на мобили за държавните и срѣдни училища и пр. пр.	
		300 —	V	40	За устройство и поддържка на училищното стопанство при Кюстендилското педагогическо училище.	
8 № 58 отъ 21 април 1911 г. . .		38 —	X	74	За наемане помѣщенія на училищните инспекции.	
		98 —	X	75	За канцеларски потрѣби, пощенски разноски и др. за училищните инспекции.	
		Всичко . . .	12.470 —			

№ по редър	Номеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	С у м а		За попълване на	Наименование на разхода
		лева	ст.		
Министерство на финансите.					
9	№ 10 отъ 17 ноември 1910 г. .	1.000	-	I	3 за купуване книги, абониране вѣстници, списания и пр.
		2.000	-	VI	28 за обнародване разни обявления въ мѣстни и инострани вѣстници и списания.
		20.000	-	VI	25 за командирочка по служебни работи на дѣлъностни и частни лица.
10	№ 7 отъ 20 януари 1911 г. .	6.000	-	I	2 за канцеларски разноски, отопление, освѣтление, купуване и поправяне мобили и пр.
		4.000	-	VI	28 за обнародване разни обявления въ мѣстни и инострани вѣстници и списания.
		30.000	-	VI	25 за командирочка по служебни работи на дѣлъностни и частни лица.
11	№ 16 отъ 10 февруари 1911 г. .	8.000	-	V	20 за наемане помѣщения за митничките учрѣждения.
		2.000	-	VI	23 за обнародване разни обявления въ мѣстни и инострани вѣстници и списания.
12	№ 51 отъ 12 априли 1911 г. .	1.000	-	IV	14 за канцеларски разноски, отопление и освѣтление, мобилировка и др. подобни разходи на акцизните управлzenia и др.
		3.000	-	V	20 за наемане помѣщения за митничките учрѣждения.
		2.000	-	VI	23 за обнародване разни обявления въ мѣстни и инострани вѣстници и списания.
13	№ 80 отъ 12 май 1911 г. . . .	8.000	-	VI	25 за командирочка по служебни работи на дѣлъностни и частни лица.
		4.000	-	VI	25 за командирочка по служебни работи на дѣлъностни и частни лица.
	Всичко . .	91.000	-		
(Държавни дългове).					
14	№ 2 отъ 17 февруари 1911 г. .	2.890	-	III	13 за комисиона $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{8}\%$ върху сумитѣ, които ще се изплащатъ за купони и облигации по държавните заеми отъ 1892, 1902, 1904, 1907 и 1909 г. и други разноски за нуждите на държавните дългове.
		26.700	-	III	14 за разница въ курса, комисиона и други разноски по прѣводъ на суми въ странство.
15	№ 3 отъ 20 априли 1911 г. .	106	-	III	13 за комисиона $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{8}\%$ върху сумитѣ, които ще се изплащатъ за купони и облигации по държавните заеми отъ 1892, 1902, 1904, 1907 и 1909 г. и други разноски за нуждите на държавните дългове.
		7.280	60	III	14 за разница въ курса, комисиона и други разноски по прѣводъ на суми въ странство.
	Всичко . .	36.976	60		
Министерство на правосъдието.					
16	№ 56 отъ 2 ноември 1910 г. .	5.000	-	IV	23 за изплащане изгубени процеси, разноски по воденето имъ и за обезщетения.
		230	-	I	3 за отопление и освѣтление на централното управление.
		1.917	-	II	7 за канцеларски разноски на сѫдебните учрѣждения.
		3.150	-	II	8 за отопление и освѣтление на сѫдебните учрѣждения.
		12.055	-	II	9 за наемане помѣщения, приспособление на такива и обезщетение за прѣди въ частни здания.
17	№ 38 отъ 22 мартъ 1911 г. . . .	555	-	III	11 за канцеларски разноски на окръжните затвори.
		21.046	-	III	13 за храна на затворниците.
		12.134	-	IV	19 за пътни и дневни пари за командирочки по служебни работи на дѣлъностни и частни лица.
		1.641	-	IV	21 за формено облѣко на разсилните при министерството, трите апелации, всички сѫдебни учрѣждения въ столицата и за надзорителите при затворите.
		1.570	-	IV	22 за възнаграждение на членове въ комисии по законодателни и други работи.
	Всичко . .	59.298	-		

№ по редък	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣясянето на сумитѣ	Сума	За попълване на		Наименование на разхода	
			лева	ст.	гл.	§
Министерство на войната.						
		1.600 —	VII	12	За купуване разни учебни пособия и помагала при обучението, правене мешени и купуване разни прибори и материали по стрѣлбата и др.	
		5.500 —	VIII	16	За поддържане мастерскитѣ въ войсковите части, купуване топливо, материали, инструменти и поддържащето имъ.	
		1.600 —	IX	18	За отопление и освѣтление помѣщенията и поддържане пещитѣ и огнищата, за инсталация и такси за електрическо освѣтление, купуване ламби, стъклла и други по освѣтлението.	
		10.500 —	IX	19	За поддържане готварските сѫдове, купуване и поддържане музикантските инструменти, канцеларски разходи, откупуване бани, правене и поддържане таливи въ частите, пране дрехитѣ и пр. пр.	
		1.000 —	IX	21	За разходи по погребение умрѣли войници и даване пособие за погребение на бѣдни офицери, чиновници и служащи по военното вѣдомство.	
		50.000 —	X	25	За прѣвозане войскови тежести, разходи по укопорката имъ и наемане прѣвозъчни срѣдства прѣз врѣме на лѣтнитѣ занятия.	
18	№ 85 отъ 17 ноември 1910 г.	12.000 —	X	28	За поправяне и поддържане корабитѣ и адмиралтейството, купуване масла и топливо за корабитѣ, мастерскитѣ и други нужди за Дунавската флотилия.	
		624 —	X	29	За печатане закони, устави, положения, правила, заповѣди по военното вѣдомство и други подобни.	
		10.000 —	X	30	Пособие за лѣкуване на военнослужащите, възнаграждение на свидѣтели и експерти по сѫдебни дѣла и разноски въ сѫдилницата, възнаграждение на вѣщи лица, консултация по спорни граждански дѣла, врѣди, щети и загуби, причинени на населението прѣз врѣме на обучението на войската и пр. пр.	
		10.000 —	X	33	За поддържане, пазене и заливане укрѣпления, купуване и поправяне шансови и други инженерни инструменти, пощенки, велосипеди, телефонни и телеграфни потребности, поддържане въздухоплавателните уреди, автомобили и мастерски.	
		35.800 —	X	34	За устройство и поддържане латери и купуване и поддържане палатки.	
		1.000 —	X	38	За изплащане суми по изгубени процеси.	
		16.000 —	II	6	За облѣско на новопроизведеніи офицерски кандидати и юнкери въ офицери и новоназначени на служба офицери, лѣкари, капелмайстори и чиновници, които носятъ военна униформа и за повиканитѣ на обучение запасни подпоручици.	
		2.196 —	VII	12	За купуване разни учебни пособия и помагала при обучението, правене мешени и купуване разни прибори и материали по стрѣлбата, купуване и даване призове по стрѣлбата и вѣдата и разходи по специалното обучение на инженернитѣ и артилерийски войски.	
		5.000 —	IX	18	За отопление и освѣтление помѣщенията и поддържане пещитѣ и огнищата, за инсталация и такси за електрическо освѣтление, купуване ламби, стъклла и други по освѣтлението.	
		15.400 —	IX	19	За поддържане готварските сѫдове, купуване и поддържане музикантските инструменти, канцеларски разходи; откупуване бани, правене и поддържане таливи въ частите; пране дрехитѣ и пр. пр.	
		3.000 —	X	24	За наемане помѣщения, отчуждаване място за нови постройки и разширяване казармени дворове, ремонт и разни дребни поправки въ зданията, и довършване на започнати постройки, чистене на комини и пужици и купуване машини за чистене и противъ пожаръ, направа на водопроводи и канализации и пр. пр.	
19	№ 5 отъ 8 февруари 1911 г.	50.000 —	X	25	За прѣвозане войскови тежести, разходи по укопорката имъ и наемане прѣвозъчни срѣдства прѣз врѣме на лѣтнитѣ занятия.	
		9.112 —	X	29	За печатане закони, устави, положения, правила, заповѣди по военното вѣдомство и други подобни.	
		5.000 —	X	30	Пособие за лѣкуване военнослужащите; възнаграждение на свидѣтели и експерти по сѫдебни дѣла и разноски въ сѫдилницата; възнаграждение на вѣщи лица, консултация по спорни граждански дѣла, врѣди, щети и загуби, причинени на населението прѣз врѣме на обучението на войската и пр. пр.	
		7.302 —	X	35	За поддържане конезавода и ремонтни дела, поддържане машини и сѣчива и поправката имъ; поддържане кола и упражъ; домакински и канцеларски разходи; купуване сѣмена и други потреби по земедѣлието и пр. пр.	
		3.800 —	X	38	За изплащане суми за изгубени процеси.	

№ по редък	Номеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумите	Сума		За попълване на		Наименование на разхода
		лева	ст.	гл.	§	
20	№ 55 отъ 15 априли 1911 г.	5.700	—	II	5	За набавяне облъкло и обуща за войниците и разсилените, наемане работници и набавяне машини и уреди по съшиването и извършването облъклото и общата.
		5.782	—	V	10	За поддържане обоза и обозната и артилерийската амуниция въ войсковите части.
		5.460	—	IX	18	За отопление и осветление помъщенията и поддържане пещите и огнищата, за инсталация и такси за електрическо осветление, купуване ламби, стъкла и други по осветлението.
		16.000	—	IX	19	За поддържане готварският съдове, купуване и поддържане музикантският инструменти, канцеларски разходи; откупуване бани, правени и поддържане такива в частите; пране дрехите, постелките и трапезарийни бела; разни дребни домашни разходи по назенето имущество въ складовете и пр. пр.
		48.000	—	X	25	За прѣвозване войскова тежест, разходи по уконорката имъ и наемане прѣвозчици срѣдства прѣз време на лѣтните занятия.
		11.131	—	X	26	За птици, дневни, лагерни и столови пари.
		858	—	X	30	Пособие за лѣкуване на военнослужещите; въз награждение на свидетели и експерти по съдебни дела и разноски въ съдилищата, въз награждение на въпълни лица, консултация по спорни гражданска дела, врѣди, щети и загуби причинени на населението прѣз време на обучението на войската и пр. пр.
		635	—	X	33	За поддържане, пазене и заливане укрепления, купуване и поправяне шанцови и други инженерни инструменти, понтони, велосипеди, телефонни и телеграфни потреби, поддържане въздухоплавателните уреди, автомобили и мастерски.
		Всичко . .	350000	—		
21	№ 7 отъ 4 февруари 1911 г.	4.000	—	I	2	За канцеларски потреби, публикации, отопление и осветление, купуване и поправяне мобили, купуване книги, вѣстици, списания и други подобни за централното управление.
		300	—	I	6	За опаковане, прѣнасяне и прѣпращане разни кѣща, за пощенски такси и абонаменти на телефоните.
		400	—	III	64	За канцеларски потреби, публикации, отопление и осветление, купуване и поправяне мобили, инструменти, купуване книги, вѣстици, списания и други подобни за учрѣжденията по земедѣлството и отраслите му.
		100	—	III	73	За мѣрки противъ болестите на растенията, врѣдни растения, насекоми и други животни, дезинфекция, обезщетение за изкоренени лозя, овощни градини и за унищожени пчелни кошари, вслѣдствие болести „Гнилецъ“.
		28.000	—	XI	152	За командировки на длѣжностни и частни лица.
		1.742	21	I	4	За наемане поѣщени за централното управление.
		120	—	III	73	За мѣрки противъ болестите на растенията, врѣдни растения, насекоми и други животни, дезинфекция, обезщетение за изкоренени лозя, овощни градини и за унищожени пчелни кошари, вслѣдствие болести „Гнилецъ“.
		750	—	IV	81	За печтане разни книжа.
		4.800	—	XI	152	За командировки на длѣжностни и частни лица.
		376	60	III	55	За жилище, отопление, осветление, покъщница на жилищата на курсистите и пособия въ зимните земедѣлъски училища, временните земедѣлъски курсове, вечерни и недѣлни училища.
22	№ 61 отъ 28 априли 1911 г.	Всичко . .	40.588	81		
23	№ 78 отъ 6 май 1911 г. . .					
24	(Главна дирекция на птицата, благоустройството и сградите).					
25	№ 137 отъ 28 ноември 1910 г.	20.000	—	V	25	За командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица по сѣмѣтка.
		2.500	—	V	24	За печтане разни книги, бланки, вѣдомости и др.

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумите	С у м а		За по- пълване на		Наименование на разхода
		лева	ст.	гл.	§	
25	№ 81 отъ 12 май 1911 г. . .	1.200	—	IV	19	За инсталације централни отопления въ: Кюстендилската държавна болница, централния затворъ въ София, Александровската болница, пристойката къмъ Държавната печатница, психиатрическото отдѣление при Ловчанска държавна болница, терапевтическото отдѣление при Видинската болница, Народното събрание, болниците въ Русе, Бяла и др.
		1.083	—	V	24	За печатане разни книги, бланки, вѣдомости и др.
		3.757	—	V	25	За командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица по сметка.
26	№ 57 отъ 21 априли 1911 г. . .	807	—	I	2	За канцеларски разходи, писма, телеграми и пратки, купуване и поправяне мобили, чистене комини и отходни мѣста, разни принадлежности за литографията и разноски по прѣвеждане суми въ странство.
		196	—	I	4	За облѣко на разсилнитѣ.
		795	—	IV	19	За инсталације централни отопления въ: Кюстендилската държавна болница, централния затворъ въ София, Александровската болница, пристойката къмъ Държавната печатница и пр. пр.
		554	—	V	24	За печатане разни книги, бланки, вѣдомости и др.
		6.958	—	V	25	За командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица по сметка.
	Всичко . .	37.800	—			
	(Главна дирекция на желѣзниците и пристанищата).					
27	№ 65 отъ 26 ноември 1910 г. . .	5.000	—	IX	46	За товаряне и разтоваряне на стоки отъ параходите по Дунава въ вагонитѣ и обратно.
		10.000	—	XVI	70	За пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица.
		2.000	—	VII	32	За купуване, прѣвоз и мито на канцеларски, инвентарни прѣдмети и мобили, писмени и чертежнишки материали, такси за писма и телеграми, чистене комини и канцеларии; пране креватни принадлежности и кърпи, обявлени и публикации.
28	№ 3 отъ 17 януари 1911 г. . .	300	—	VII	36	За облѣко и обуща на разсилнитѣ.
		15.000	—	XII	50	За товаряне разтоваряне, саботиране и импрегниране на тракверситѣ и пр. пр.
		10.000	—	XVI	70	За пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица.
29	№ 5 отъ 17 януари 1911 г. . .	6.000	—	IX	44	Маневрени пари на прѣвозния и стационарен маневренъ персоналъ за извръшване маневритѣ въ по голѣмитѣ гарни.
		1.800	—	IX	45	Обезщетение за изгубени и поврѣдени стоки изъ акъсили пратки по желѣзницата.
		13.700	—	XIV	63	За километрически и икономически премии и прѣнощувания на тракционния персоналъ и работници отъ работилниците и делата.
30	№ 79 отъ 7 май 1911 г. . .	10.000	—	XVI	68	За печатане образци и разни книжа, билети, тарифи, товарителници и разписания.
		15.000	—	XVI	70	За пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длѣжностни и частни лица.
		500	—	XVI	71	Брѣменни помощни за погребение бѣдни и пострадали желѣзоплатни чиновници, служащи и работници.
31	№ 86 отъ 19 мартъ 1911 г. . .	1.500	—	VII	33	За освѣтление съ електрическа енергия и отопление помѣщеніята на главната дирекция.
		8.000	—	VII	35	Разноски за прѣводи на суми въ странство и разлика въ курса отъ чуждѣ монети.
		15.000	—	IX	43	Километрическо възнаграждение и за прѣнощуване на прѣвозния персоналъ по движението и на контролърите по влаковете.
		8.000	—	IX	44	Маневрени пари на прѣвозния и стационарен маневренъ персоналъ за извръшване маневритѣ въ по голѣмитѣ гарни.
		5.000	—	IX	46	За товаряне и разтоваряне на стоки отъ параходите по Дунава въ вагонитѣ и обратно.

№ по редък	Номеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумите	Сума		За попълване на		Наименование на разхода
		лева	ст.	гл.	§	
31	№ 36 отъ 19 мартъ 1911 г. . .	8.000	—	XIV	61	За купуване прѣвозъ и мито на съчивни и други машини, съчива и инструменти за работилниците, депата и за електрически и други инсталации; механически прибори, технически инструменти, инвентарни предмети и за поправка на горните външни отъ железнодорожните работилници.
		10.000	—	XVI	70	За пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица.
		1.000	—	XVI	71	Временни помощи за погребение бъдни и пострадали железнодорожни чиновници, служащи и работници.
		Всичко . .	145800	—		
32	(Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните). № 21 отъ 11 декември 1910 г.	1.000	—	XIX	91	За поддържане склада, майстерската и литографията.
		8.000	—	XXI	107	За печатане разни книги, бланки и пр.
		10.000	—	XXI	110	За поддържане съществуващите телеграфни и телефонни линии, прѣнасяне стълбове и други материали и за поправка на разни телеграфо-пощенски и телефонни предмети.
		1.000	—	XXI	116	За възнаграждение на чиновници и служащи уволнени по болест.
33	№ 2 отъ 2 мартъ 1911 г. . . .	500	—	XIX	88	За капцеларски разноски, освѣтление, отопление, купуване и поправяне мобили и пишущи машини, чистене комините, отходните места и за дребни поправки на правителствени здания и пр.
		18.000	—	XX	108	За пътни и дневни пари на длъжностни и частни лица, командирани по служебни работи.
		100	—	XXI	117	За непредвидени разходи.
		400	—	XXI	120	За възнаграждение съ дневна заплата до 3 л. най-много на временно наети лица, замѣстници на раздавачите и междуселските куриери.
34	№ 35 отъ 19 мартъ 1911 г. . .	20.000	—	XX	99	За наемане помѣщения на станциите.
		Всичко . .	59.000	—		

Г а б у н и н а

за пръвнените суми отъ запасените фондове за попълване на кредититъ по нѣкак параграфи отъ бюджетитъ на разнитъ министерства за 1911 г., съгласно чл. 62 отъ закона за отчетността по бюджета, споредъ измѣнението и допълнението му съ чл. 5 отъ закона, утвърденъ съ указъ № 26 отъ 2 мартъ 1911 г.

№ по ред	Номеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумите	С у м а		За попълване на	Наименование на разхода	
		леva	ст.	гл.	§	
	Министерство на външтните работи и народното здраве.					
1	№ 126 отъ 24 септември 1911 г.	1.000	—	V	23	За вѣстници, списания и разни други книжа.
		1.000	—	V	24	За формено облѣкло на разсѣяните при министерството, Софийското градоначалство и окръжните управления.
		1.000	—	V	27	За прѣвозване оръжие, облѣкло и други правителствени вещи.
		1.500	—	IX	58	За купуване скъдове, уреди и покъщница, въобще по устройството на медицинския и хигиеническия музей при дирекцията, институтътъ и пр.
		1.000	—	X	71	За изплащане изгубени процеси, обезщетение, лихви и разноски по воденето изъ пълнението имъ прѣз минатите и настоящата години.
2	№ 146 отъ 26 октомври 1911 г.	10.000	—	V	25	Платни и дневни пари за командировки по служебни работи и прѣмѣстяване чиновници и служащи.
	Всичко . .	15.500	—			
	Министерство на народното просвѣщениe.					
3	№ 69 отъ 28 априли 1911 г. . .	2.000	—	I	4	За освѣтление и отопление.
		4.500	—	III	15	За купуване и поправяне мобили за сѫщите, амбулатории принадлежности, малки поправки, приспособление и поддържане на зданията, сбирките и пр. пр.
		4.000	—	III	16	За учебни пособия, за книги и списания съ поддързията и разноските, по прѣнасянето имъ, материали и всѣкакъвъ видъ принадлежности, по ръчна работа и инструменти съ поправката и прѣнасянето имъ, както и купуване учебници на бѣдните ученици.
		500	—	X	77	За отопление и освѣтление.
		1.500	—	X	78	За купуване и поправяне мобили, малки поправки, обдържане зданието, сбирките и други подобни.
		500	—	X	79	За учебни пособия и принадлежности и всѣкакъвъ видъ материали по ръчна работа, нужни за обучението, тетрадки, моливи, мастило, гуми и пр., както и за разноски по прѣнасянето имъ.
		7.000	—	XIII	108	Откупуване книги, списания и репродукции отъ картини за училищата, читалищата и за ученически награди.
		6.000	—	XIII	114	За църни и дневни пари за научни командировки вънѣ и вънъ отъ царството.
4	№ 104 отъ 27 юни 1911 г. . .	3.200	—	XIII	112	За участието на България въ международната юбилейна художествена изложба въ Римъ.
		345	60	V	26	За наемане помъщеници.
		1.100	—	XIII	108	За откупуване книги, списания и репродукции отъ картини за училищата, читалищата и за ученически награди.
5	№ 118 отъ 9 септември 1911 г.	10.000	—	XIII	113	За платни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица.
		8.000	—	XIII	114	За платни и дневни пари за научни командировки вънѣ и вънъ отъ царството.
6	№ 134 отъ 15 октомври 1911 г. . .	100	—	VIII	56	За запазване и поддържане на църквите: „Св. София“ въ София, Асеновата църква до Станимака, месемврийските църкви и други архитектурни паметници и за възнаграждение на пазачи.
		834	—	X	75	За наемане помъщеници.
		200	—	X	77	За отопление и освѣтление.
	Всичко . .	221	40	X	78	За купуване и поправяне мобили, малки поправки, обдържане зданието, сбирките и други подобни.
	Държавни дългове.	50.000	—			
7	№ 5 отъ 1 юни 1911 г. . . .	14.500	—	I	1	За погашение на 6% държавенъ ипотекаренъ заемъ отъ 1892 г.
	Всичко . .	14.500	—			

№ по редъ	Номеръ и дата на указа, съ който е разрешено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума		За по- тълване на	Наименование на разхода	
		лева	ст.	гл.	§	
8	Министерство на финансите.	5.000	—	I	2	За канцеларски разноски, отопление, освѣтление, купуване и поправяне мобили, поддържане литографията и пр.
		30.000	—	VI	25	За командировка по служебни работи на длъжностни и частни лица.
		3.000	—	VI	23	За обнародване разни обявления въ мѣстни и инострани вѣстници и списания.
		10.000	—	VI	37	За изплащане изгубени процеси, обезщетения, лихви и пр.
	Всичко . .	48.000	—			
9	Министерство на правосѫдиято.	10.000	—	IV	19	Платни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица.
		2.000	—	IV	21	Формено облѣкло на разсилнитѣ при министерството и при всички сѫдебни учрѣждения, безъ приставитѣ и за надзирателитѣ на затворитѣ.
		200	—	I	2	За канцеларски разноски, пощенски, телеграфни и телефонни такси и пр.
		1.600	—	I	3	За освѣтление и отопление на централното управление.
10	Министерство на войната.	8.000	—	II	8	За отопление и освѣтление на сѫдебните учрѣждения.
		5.000	—	IV	19	Платни и дневни пари за командиники по служебни работи на длъжностни и частни лица.
		400	—	IV	21	За формено облѣкло на разсилнитѣ при министерството и при всички сѫдебни учрѣждения, безъ приставитѣ и за надзирателитѣ на затворитѣ.
		6.000	—	II	8	За отопление и освѣтление на сѫдебните учрѣждения.
11	Министерство на войната.	5.000	—	IV	16	За купуване мобили, каси, пишущи машини, литографии и други разни шемпели, печати и знакове.
		400	—	IV	17	За купуване книги за библиотеки, абонирани списания и вѣстници и разноски по доставката на такива отъ странство, както и помощъ за издаване съчинения и сбирки по правото.
		8.000	—	IV	19	За платни и дневни пари за командиники по служебни работи на длъжностни и частни лица.
		700	—	IV	21	За формено облѣкло на разсилнитѣ при министерството и при всички сѫдебни учрѣждения, безъ приставитѣ и за надзирателитѣ при затворитѣ.
	Всичко . .	47.300	—			
12	Министерство на войната.	69.600	—	IX	19	За поддържане готварските сѫдове, купуване и поддържане музикантските инструменти, канцеларски разходи, откупуване бани, правене и поддържане такива въ частитѣ, пране дрехитѣ, постелкитѣ и пр.
		12.000	—	X	24	За наемане помѣщенія, отчуждаване мѣста за нови постройки и разширяване казармени дворове, ремонтъ и разни дребни поправки въ зданията и довършване на започнати постройки и др.
		20.000	—	X	34	За устройство и поддържане лагери, купуване и поддържане палатки.
		10.000	—	X	38	За изплащане суми по изгубени процеси, обезщетение и разноски по воденето и изпълнението имъ прѣзъ миналите и настоящата години по военното вѣдомство.
13	Министерство на войната.	10.000	—	X	30	Пособие за лѣкуване на военнослужащи, възнаграждения на свидѣтели експерти по сѫдебни дѣла и разноски въ скъдилищата; възнаграждение на вѣщи лица и пр. пр.
		3.000	—	X	38	За изплащане суми по изгубени процеси, обезщетение и разноски по воденето и изпълнението имъ прѣзъ миналите и настоящата години по военното вѣдомство.
		200	—	X	41	За повръщане неправилно внесени суми по бюджета за текущата година.
		1.000	—	VIII	17	За поддържане учебната ковачница: купуване гориво, материали, разни машини, инструменти и учебни пособия; испълнение и монтиране на машини и инструменти.
14	Министерство на войната.	37.700	—	X	38	За изплащане суми по изгубени процеси, обезщетение и разноски по воденето и изпълнението имъ прѣзъ миналите и настоящата години по военното вѣдомство.
		178	—	X	41	За повръщане неправилно внесени суми въ скъровището по склонени бюджетни упражнения.
	Всичко . .	163078	—			
15	Министерство на търговията и земедѣлието.	440	—	I	6	За облѣкло на разсилнитѣ.

№ по ред №	Номеръ и дата на указа, съ който е разрѣшено да стане прѣнасянето на сумитѣ	Сума	За по- чистване на		Наименование на разхода
			лева	ст.	гл.
		2.500 —	II	11	За канцеларски потреби, публикации, отопление, освѣтление, книги, вѣстници и списания, мобили и поправката имъ.
16	№ 102 отъ 21 юлий 1911 г. . .	500 —	III	53	За лѣкарства на училищните аптеки, лѣкуване на болни ученици и работници и прѣнасянето имъ до болницата.
		450 —	IX	159	За наемане помѣщения.
		8.000 —	I	2	За канцеларски потреби, публикации, отопление и освѣтление, купуване и поправяще мобили и абонаментъ на телефонитѣ.
		2.000 —	I	3	За купуване книги, вѣстници и списания и за подвързията имъ.
		300 —	I	6	За облѣкло на разсилнитѣ.
		1.000 —	I	7	За опаковане, прѣнасяне и прѣпращане разни нѣща, шиене посилки и др.
		3.000 —	III	46	За канцеларски потреби, публикации, купуване книги, вѣстници и списания, опаковане, прѣнасяне и прѣпращане разни нѣща и пощепски такси.
17	№ 133 отъ 15 октомврий 1911 г.	4.000 —	III	49	За канцеларски потреби, публикации, купуване книги, вѣстници, списания и пр. пр.
		715 —	III	74	За канцеларски потреби, публикации, купуване книги и пр. пр.
		6.000 —	III	82	За купуване и раздаване на населението безплатно или съ намалени цѣни съмѣна отъ люцерна и др.
		3.500 —	IX	165	За пътни и дневни пари на длъжностни и частни лица за командировката имъ по прѣброяването на 31 декември 1910 г., за пѫтуване прѣзъ 1910 и 1911 г.
		11.000 —	XI	174	Разноски по водене процеси и за изплащане обезщетения, лихви и изгубени процеси за миналите и текущата години.
18	№ 153 отъ 4 ноемврий 1911 г.	3.000 —	II	14	За снабдяване на централното провѣрително бюро по мѣркитѣ и теглилкитѣ съ необходимите еталони и уреди, за извѣршване провѣрките и на подвижнитѣ контроли бюра въ окрѫжитѣ съ необходимите еталони отъ мѣрки и теглилки и пр.
	Всичко . .	46.405 —			
Министерство на обществените сгради, пътищата и съобщенията.					
	(Главна дирекция на пътищата, благоустройството и сградите).				
19	№ 73 отъ 4 май 1911 г. . .	6.000 —	I	2	За канцеларски потреби, писма, телеграми и пратки, купуване и поправяне на мобили, разни принадлежности за литографията и разноски по привеждане суми въ странство.
		5.000 —	I	2	За канцеларски разноски и др.
20	№ 94 отъ 13 юлий 1911 г. . .	6.000 —	V	22	За печатане разни книги, бланки, вѣдомости и пр.
		2.150 —	V	25	За изгубени процеси, обезщетение, лихви и разноски по воденето имъ прѣзъ миналите и настоящата години.
21	№ 125 отъ 24 септемврий 1911 г.	6.000 —	III	13	За купуване и проправяне разни снаряди, геодезически инструменти, шосейни съчива, валици, сонди, уреди за изпитателната станция, за строителни материали и пр.
		15.000 —	IV	14	За поддържане държавнитѣ здания, за поправки и приспособления, тротоари, огради, водоснабдяване, канали и за разни инсталации въ и около тѣхъ и пристройки къмъ сѫдитѣ.
22	№ 129 отъ 24 септемврий 1911 г.	20.741 —	IV	15	За продължаване и довършване строящите се държавни здания, отчуждаване мѣста за тѣхъ и пр.
		1.865 —	V	25	За изгубени процеси, обезщетение, лихви и разноски по воденето имъ прѣзъ миналите и настоящата година.
		2.000 —	II	8	За канцеларски потреби, писма, телеграми и пратки, купуване и поправяне мобили, за чистене комини и отходни мѣста, за купуване каси за пари.
		5.000 —	IV	14	За поддържане държавнитѣ здания, за поправки и приспособления, тротоари, огради, водоснабдяване, канали и за разни инсталации въ и около тѣхъ и пристройки къмъ сѫдитѣ.
23	№ 154 отъ 4 ноемврий 1911 г.	6.000 —	IV	15	За построяване и довършване строящите се държавни здания, отчуждаване мѣста за тѣхъ, както и за построениетѣ по-рано, направа тротоари, водопроводи, канали, оградждане и уравняване дворовете на сѫдитѣ здания и построениетѣ по-рано.
		1.400 —	V	22	За печатане разни книги, бланки, вѣдомости и пр.
		5.500 —	V	25	За изгубени процеси, обезщетение, лихви и разноски по воденето имъ прѣзъ миналите и настоящата години.
	Всичко . .	82.656 —			

№ по редъ	Нумеръ и дата на указа, съ който е разръшено да стане прѣнасяното на сумитѣ	Сума	За по- тълване на			Наименование на разхода
			лева	ст.	гл.	
	(Главна дирекция на желѣзниците и пристанищата).					
24	№ 88 отъ 23 май 1911 г. . . .	800 —	VII	36		За облѣкло и обуща на разсилните.
25	№ 100 отъ 18 юлий 1911 г. . .	10.000 —	IX	45		За товаряне и разтоваряне на стоки отъ паракодите по Дунава въ wagonите и обратно.
26	№ 127 отъ 24 септември 1911 г.	1.000 —	XVI	71		За изгубени процеси.
		2.000 —	VII	32		За купуване, прѣвозъ и мито на канцеларски, инвентарни прѣдмети и мобили, писмени и чертежнишки материали; такси за писма и телеграми; чистене комините и канцелариите; пране креватни приналежности и кърпи; обявления и публикации.
27	№ 140 отъ 18 октомври 1911 г.	8.000 —	IX	43		Маневрени пари на прѣвозния и станционния маневренъ персоналъ.
		8.000 —	X	47		За влаганари и работници по товаряне и разтоваряне разни материали и за пазене магазините и складовете.
		5.500 —	XVI	71		За изгубени процеси.
28	№ 161 отъ 16 ноември 1911 г.	10.000 —	XVI	67		За пътни и дневни пари за командировки по служебни работи на длъжностни и частни лица.
		1.000 —	XVI	68		За временни помощни за погребение бѣдни и пострадали желѣзнопътни чиновници, служащи и работници. Помощи за лѣкуване чиновници и служащи, пострадали отъ злополука при изпълнение служебните си обязаности, за купуване изкуствени ръци, нози, очи и пр.; за прѣнасяне ранени и лѣкуването имъ въ болницаите.
	Всичко . .	46.300 —				
	(Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните).					
29	№ 139 отъ 18 октомври 1911 г.	3.225 —	XIX	89		За наемане помѣщение.
		6.000 —	XXI	110		За поддържане съществуващите телографни и телефонни линии, прѣнасяне стълбове и други материали и за поправка на разни телеграфо-пощенски и телефонни прѣдмети.
		3.000 —	XXI	116		За възнаграждение на чиновници и служащи, уволнени по болестъ.
	Всичко . .	12.225 —				

Прѣдседателътъ: Понеже никой не иска думата, полагамъ на гласуване прѣдложението, което се прочете отъ г. секретари.

Моля г. г. народните прѣдставители, които го приематъ тѣй, както се прочете, да си вдигнатъ ржаката. (Болшинство) Приема се.

Съ това дневниятъ редъ се изчерпва.

Слѣдующето засѣдане ще се състои утре на опредѣленото време — 2 ч. слѣдъ пладне — съ слѣдния дневенъ редъ: това, което остана отъ дневния дневенъ редъ, плюсъ прѣдложението, което направи търновскиятъ народенъ прѣдставител г. Буровъ за изменение чл. 76 отъ закона за носене

Прѣдседателъ: Д-ръ С. Даневъ.

военната тегоба и нѣкои други дребни прѣдложения, които отдавна сѫ внесени и раздадени на васъ.

Министъръ-прѣдседателъ И. Гешовъ: И прошения.

Прѣдседателътъ: Да, и прошения.

Които приематъ да имаме засѣдане утре съ тоя дневенъ редъ, моля, да си вдигнатъ ржаката. (Болшинство) Приема се.

Вдигамъ засѣдането.

(Вдигнато 4 ч. 50 м. вечеръта)

Секретари: { А. Кипровъ.
 { А. Буровъ.

Началникъ на Стенографското бюро: Т. Гълджовъ.